



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,  
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

TRGOVINSKA  
ZBORNICA SLOVENIJE  
Slovenian Chamber of Commerce



EVROPSKA UNIJA  
EVROPSKI SKLAD  
SOCIALNI SKLAD  
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

# ANALIZA POSLOVANJA SLOVENSКИH TRGOVSKIH DRUŽB

Analiza poslovanja slovenskih trgovskih družb v letu 2018



# TRGOVINKO

ISSN 2591-216X

1/2019



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,  
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

TRGOVINSKA  
ZBORNICA SLOVENIJE  
Slovenian Chamber of Commerce



EVROPSKA UNIJA  
EVROPSKI  
SOCIALNI SKLAD  
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

## Analiza poslovanja slovenskih trgovskih družb

ISSN 2591-216X

Podnaslov: **Analiza poslovanja slovenskih trgovskih družb v letu 2018**

Vodja projekta: Mija Lapornik

Lektoriranje: Mija Lapornik, Karmen Fortuna

Oblikovanje: Maja Tomažič

Kraj izdaje: Ljubljana

Izdala in založila: Trgovinska zbornica Slovenije, Dimičeva ulica 13, Ljubljana

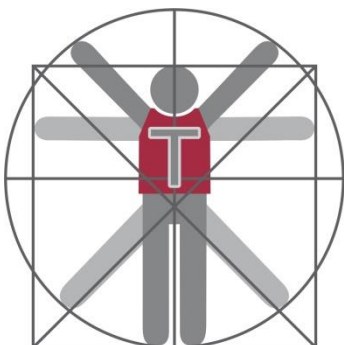
Podatki o izdaji: 1. izdaja

Leto izdaje: september 2019

URL naslov: [www.tzslo.si/sl/projekti/projekti-v-teku/trgovinko-krepi-našo-usposobljenost-in-socialni-dialog-v-trgovini](http://www.tzslo.si/sl/projekti/projekti-v-teku/trgovinko-krepi-našo-usposobljenost-in-socialni-dialog-v-trgovini)

Datum javne objave: 16. 9. 2019

Publikacija je na voljo v elektronski obliki (pdf). Publikacija je brezplačna.



Projekt »TRGOVINKO krepi našo usposobljenost in socialni dialog v trgovini« delno financirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Evropska unija, iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se financira iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, 11. prednostne osi »Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO ter krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev«, 11. 2 prednostne naložbe »Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno s sektorskimi in teritorialnimi dogovori za spodbujanje reform na državni, regionalni in lokalni ravni«, 11. 2. 2 specifičnega cilja »Krepitev usposobljenosti socialnih partnerjev v procesih socialnega dialoga, zlasti na področju politik trga dela in vseživljenjskega učenja«.



## VSEBINA

<b>1. SPLOŠNO POSLOVNO OKOLJE .....</b>	<b>4</b>
<b>2. POSLOVANJE GOSPODARSKIH DRUŽB V SLOVENIJI NA PODLAGI ODDANIH LETNIH POROČIL AJPES .....</b>	<b>8</b>
<b>3. TRGOVINA PO BLAGOVNIH SKUPINAH .....</b>	<b>18</b>
<b>4. PRIMERJAVA TRGOVINE Z GOSPODARSTVOM V RS IN EU 28 .....</b>	<b>19</b>
<b>5. TRGOVINA IN NAKUPI PREKO SPLETA .....</b>	<b>25</b>
<b>6. TRENDI V TRGOVINI .....</b>	<b>29</b>
<b>Priloga .....</b>	<b>30</b>

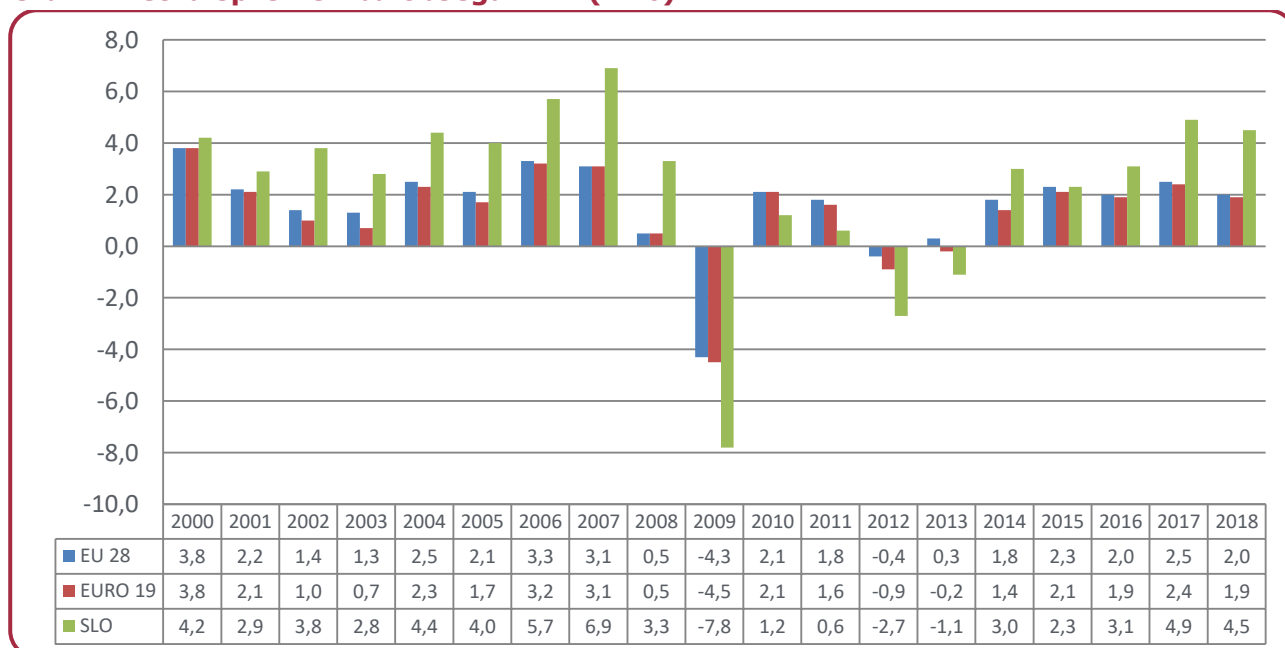


## I. SPLOŠNO POSLOVNO OKOLJE

Krizno obdobje je Slovenijo prizadelo bolj kot v povprečju ostale države članice EU 28. Drži pa, da je v Sloveniji zadnja leta opaziti nadpovprečno rast BDP, in sicer je BDP rasel po stopnji 4,9 % v letu 2017 in po stopnji 4,5 % v letu 2018, kar prikazuje Graf 1.

Evropska komisija v poletni napovedi 2019 napoveduje v letu 2019 Sloveniji rast BDP v višini 3,2 % (za EU 28 v višini 1,4 %) ter za leto 2020 Sloveniji rast v višini 2,8 % (EU 28 v višini 1,6 %). Urad za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) v pomladanski napovedi gospodarskih gibanj 2019 napoveduje za leto 2019 rast BDP v višini 3,4 %, za leto 2020 v višini 3,1 % in za leto 2021 v višini 2,8 %. Gospodarska rast se bo v obdobju 2019–2021 nadaljevala, zanjo pa bosta značilna trend umirjanja ter spreminjanja njene strukture v smeri večjega prispevka domače potrošnje in manjšega prispevka izvoza. UMAR napoveduje rast zasebne potrošnje, ki se bo v letu 2019 nekoliko pospešila ob nadaljevanju ugodnih razmer na trgu dela, nato pa se bo ob nižji rasti zaposlenosti postopno umirjala. Še vedno visoka rast investicij se bo v tem obdobju tudi umirila, predvsem v segmentu investicij v stroje in opremo pod vplivom upočasnitve rasti tujega povpraševanja. Glede zaposlenosti UMAR napoveduje, da se bo ta še naprej povečevala, vendar vse počasneje, ob upadanju števila delovno sposobnih, vse nižji brezposelnosti in bolj umirjeni rasti gospodarske aktivnosti. Vpliv demografskih gibanj na zmanjševanje ponudbe delovne sile bosta nekoliko blažila predvidena postopna krepitev neto migracijskih prilivov in naraščanje stopnje participacije na trgu dela. Rast dodane vrednosti storitvenih dejavnosti trgovine, prometa in skladiščenja ter gostinstva (G+H+I) UMAR za leto 2019 ocenjuje v višini 3,9 %, za leto 2020 v višini 3,5 % in za leto 2021 v višini 3,3 %.

**Graf 1: Letna sprememba obsega BDP (v %)**



Vir: Eurostat, julij 2019

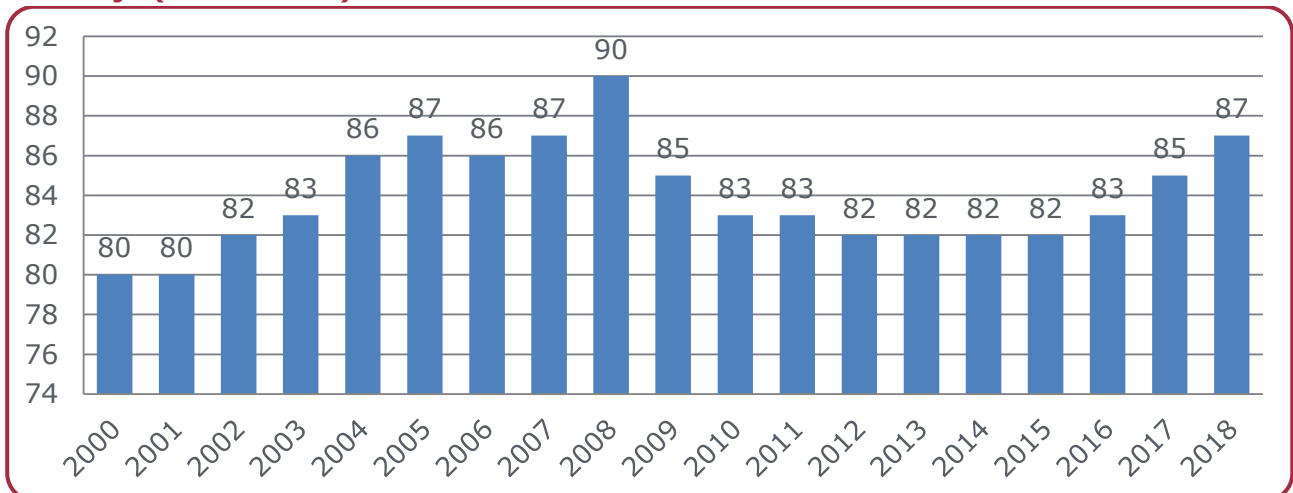


Projekt »TRGOVINKO krepi našo usposobljenost in socialni dialog v trgovini« delno financirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Evropska unija, iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se financira iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, 11. prednostne osi »Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO ter krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev«, 11. 2 prednostne naložbe »Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno s sektorskimi in teritorialnimi dogovori za spodbujanje reform na državni, regionalni in lokalni ravni«, 11. 2. 2 specifičnega cilja »Krepitev usposobljenosti socialnih partnerjev v procesih socialnega dialoga, zlasti na področju politik trga dela in vseživljenjskega učenja«.



Iz Grafa 2 izhaja, da se je bruto domači proizvod na prebivalca po kupni moči, ki prikazuje gospodarsko razvitost države, iz najnižje ravni (82 % povprečja EU 28), kjer je vztrajal od leta 2012 do 2015, postopoma dvignil na 85 % povprečja EU 28 v letu 2017 in v letu 2018 dosegel 87 % povprečja EU 28. Najvišjo vrednost od leta 2000 je sicer dosegel v letu 2008, ko je dosegel 90 % povprečja EU 28.

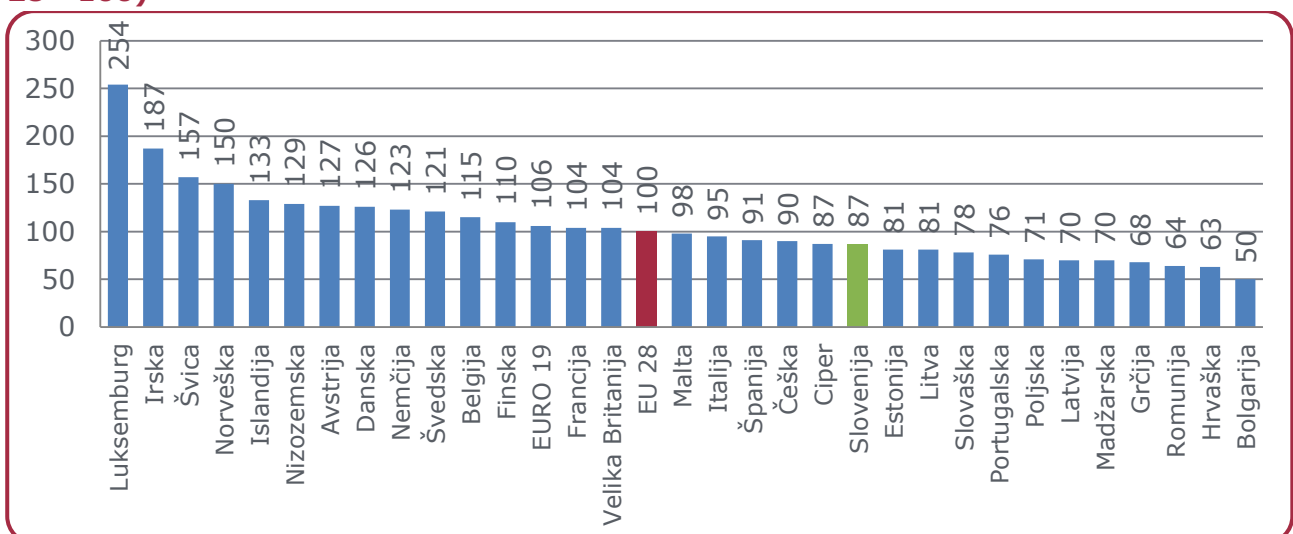
**Graf 2: Bruto domači proizvod na prebivalca v standardih kupne moči, indeksi obsega, Slovenija (EU 28 = 100)**



Vir: Eurostat, julij 2019

Graf 3 prikazuje vrednost BDP na prebivalca po kupni moči po posameznih državah območja EU 28. Iz tega grafa je razvidno, da najvišjo stopnjo razvitosti po tem kazalniku izkazujejo države severne in zahodne Evrope, Slovenija pa se uvršča v spodnjo polovico držav.

**Graf 3: BDP na prebivalca v standardih kupne moči, indeksi obsega, države EU 28 (EU 28 = 100)**



Vir: Eurostat, julij 2019

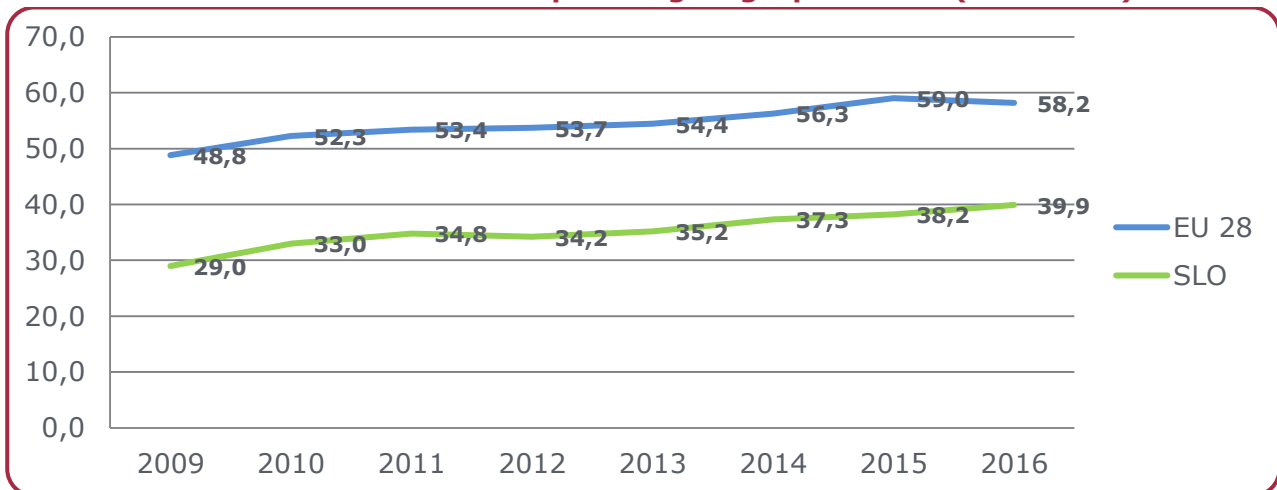




UMAR v Poročilu o razvoju 2019 ugotavlja, da Slovenija od leta 2016 ponovno zmanjšuje zaostanek v gospodarski razvitosti za povprečjem EU 28 (predvsem zaradi hitre rasti stopnje zaposlenosti), vendar pa je rast produktivnosti v času gospodarskega vzpona ostala relativno skromna. Rast produktivnosti ob relativno nizki stopnji investiranja v letih gospodarskega vzpona je bila nižja kot v predkriznem obdobju in ni zadoščala za bistveno zmanjšanje precejšnjega zaostanka za razvitejšimi državami (UMAR, Poročilo o razvoju 2019, str. 10, 13, 14).

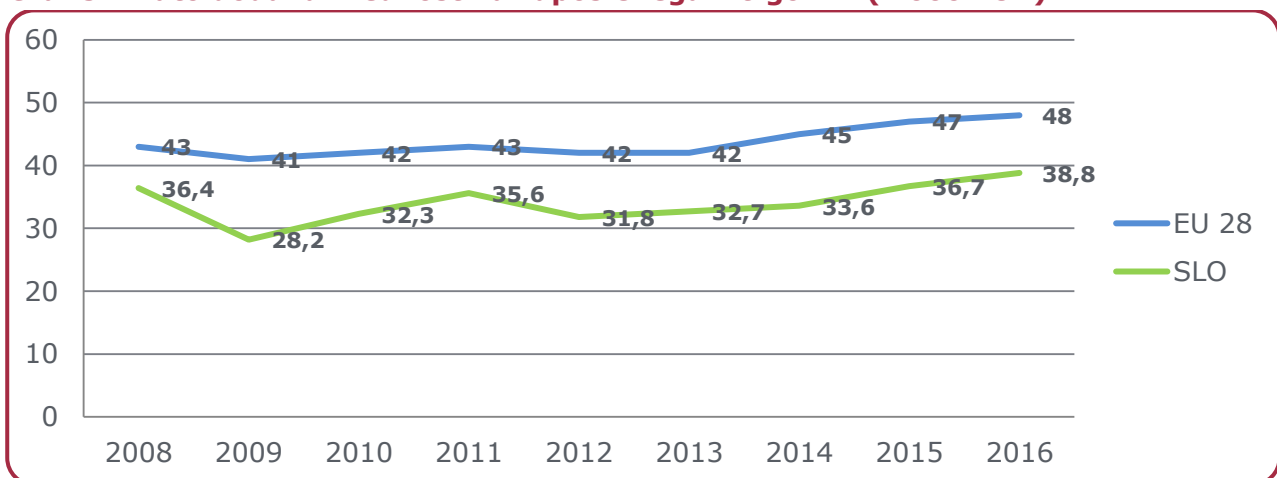
Iz Grafa 4 in Grafa 5 izhaja, da je bruto dodana vrednost na zaposlenega v letu 2016 v gospodarstvu na ravni EU 28 znašala 58,2 tisoč EUR, v Sloveniji pa skoraj 40 tisoč EUR. Na ravni trgovine je na ravni EU 28 znašala 48 tisoč EUR, v Sloveniji pa 38,8 tisoč EUR. Iz navedenega izhaja, da je v letu 2016 po bruto dodani vrednosti na zaposlenega gospodarstvo v Sloveniji dosegalo 68,6 % ravni EU 28, trgovina pa 80,8 % ravni EU 28.

**Graf 4: Bruto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarstvu (v 000 EUR)**



Vir: Eurostat, julij 2019 (podatki za 2009 in 2010 se namesto na EU 28 nanašajo na EU 27)

**Graf 5: Bruto dodana vrednost na zaposlenega v trgovini (v 000 EUR)**



Vir: Eurostat, julij 2019 (podatki za 2008, 2009 in 2010 se namesto na EU 28 nanašajo na EU 27)





Iz zadnjih razpoložljivih podatkov o zaposlenosti izhaja, da je bilo v aprilu 2019 v Sloveniji 893.228 delovno aktivnega prebivalstva<sup>1</sup> (2,8 % več kot aprila 2018), od tega v trgovini 114.172 (2,4 % več kot aprila 2018).

**Tabela 1: Delovno aktivno prebivalstvo po dejavnostih, april 2019, Slovenija**

	Delovno aktivno prebivalstvo	Indeks april 2019/ april 2018	Delež (%)	Zaposlene osebe	Indeks april 2019/ april 2018	Delež (%)	Samozaposlene osebe	Indeks april 2019/ april 2018	Delež (%)
<b>SKD dejavnost - SKUPAJ</b>	<b>893.228</b>	<b>102,8</b>	<b>100,0</b>	<b>800.728</b>	<b>103,2</b>	<b>100,0</b>	<b>92.500</b>	<b>99,3</b>	<b>100,0</b>
A KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	25.368	93,4	2,8	4.689	104,8	0,6	20.679	91,1	22,4
B RUDARSTVO	2.442	101,1	0,3	2.417	101,2	0,3	25	96,2	0,0
C PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	208.485	103,8	23,3	201.143	103,9	25,1	7.342	100,5	7,9
D OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	7.897	99,1	0,9	7.780	99,0	1,0	117	103,5	0,1
E OSKRBA Z VODO, RAVNANJE Z ODPADKI IN ODPADKI, SANIRANJE OKOLJA	9.671	101,6	1,1	9.617	101,7	1,2	54	88,5	0,1
F GRADBENIŠTVO	63.535	110,6	7,1	53.440	112,1	6,7	10.095	103,5	10,9
<b>G TRGOVINA, VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL</b>	<b>114.172</b>	<b>102,4</b>	<b>12,8</b>	<b>105.939</b>	<b>102,7</b>	<b>13,2</b>	<b>8.233</b>	<b>98,6</b>	<b>8,9</b>
H PROMET IN SKLADIŠČENJE	54.917	105,1	6,1	50.995	105,8	6,4	3.922	97,5	4,2
I GOSTINSTVO	37.555	103,8	4,2	33.169	104,4	4,1	4.386	99,6	4,7
J INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	27.914	103,8	3,1	24.350	104,2	3,0	3.564	101,5	3,9
K FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	20.756	98,6	2,3	20.030	98,6	2,5	726	100,0	0,8
L POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	6.663	100,8	0,7	6.154	100,2	0,8	509	109,5	0,6
M STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	56.217	103,1	6,3	42.910	103,2	5,4	13.307	102,7	14,4
N DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	38.280	98,3	4,3	35.146	97,9	4,4	3.134	103,3	3,4
O DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE, DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	48.562	99,2	5,4	48.540	99,2	6,1	22	95,7	0,0
P IZOBRAŽEVANJE	73.522	102,2	8,2	70.788	101,9	8,8	2.734	111,2	3,0
Q ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	64.203	102,0	7,2	62.291	102,1	7,8	1.912	100,5	2,1
R KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	16.195	101,7	1,8	11.257	100,2	1,4	4.938	105,1	5,3
S DRUGE DEJAVNOSTI	16.160	104,1	1,8	9.359	105,2	1,2	6.801	102,6	7,4
T DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJEM, PROIZVODNJA ZA LASTNO RABO	714	106,7	0,1	714	106,7	0,1	-	-	-

Vir: SURS, julij 2019

<sup>1</sup> Delovno aktivno prebivalstvo sestavljajo zaposlene in samozaposlene osebe, ki delajo na območju Slovenije. Upoštevajo se zaposlene in samozaposlene osebe, ki so obvezno socialno zavarovane, ne glede na to, ali imajo zaposlitev s polnim ali z delovnim časom, krajšim od polnega, tudi tiste, ki so na porodniškem dopustu, dopustu za nego ali varstvo otroka ali so odsotne z dela zaradi bolezni, poškodbe ali nege ožjega družinskega člana.





## 2. POSLOVANJE GOSPODARSKIH DRUŽB V SLOVENIJI NA PODLAGI ODDANIH LETNIH POROČIL AJPES

Na podlagi oddanih letnih poročil Ajpes za leto 2018 izhaja, da je letna poročila v RS oddalo 66.749 družb (0,4 % več kot v letu 2017<sup>2</sup>), ki so ustvarile 97,4 mrd EUR čistih prihodkov od prodaje (7,4 % več kot v letu 2017) in zaposlovale 503.326 zaposlenih<sup>3</sup> (4,6 % več kot v letu 2017). Število samostojnih podjetnikov se je glede na predhodno leto zmanjšalo (za 2,6 %), ustvarili pa so za 5,7 % več prihodkov od prodaje in zaposlovali 1 % več zaposlenih.

V trgovinski dejavnosti je letna poročila za leto 2018 oddalo 15.206 družb (1,1 % manj kot za leto 2017), ki so ustvarile 33,5 mrd EUR prihodkov od prodaje (8,5 % več kot v letu 2017) in zaposlovale 86.953 zaposlenih (3,1 % več kot v letu 2017). Število samostojnih podjetnikov se je glede na predhodno leto zmanjšalo za 3,6 %, ustvarili pa so za 5,4 % več prihodkov od prodaje in zaposlovali 1,3 % zaposlenih manj kot v predhodnem letu 2017.

**Tabela 2: Število subjektov, njihovo število zaposlenih in ustvarjeni čisti prihodki prodaje, VSE DEJAVNOSTI**

	število subjektov	Indeks 18/17	čisti prihodki prodaje (EUR)	Indeks 18/17	število zaposlenih	Indeks 18/17
gospodarske družbe	66.749	100,4	97.367.692.516	107,4	503.326	104,6
samostojni podjetniki	54.686	97,4	5.094.850.886	105,7	42.449	101,0
zadruga	424	101,0	749.740.469	99,7	2.863	100,7
SKUPAJ	121.859	99,0	103.212.283.871	107,3	548.638	104,3

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018

**Tabela 3: Število subjektov, njihovo število zaposlenih in ustvarjeni čisti prihodki prodaje, TRGOVINA**

	število subjektov	Indeks 18/17	čisti prihodki prodaje (EUR)	Indeks 18/17	število zaposlenih	Indeks 18/17
gospodarske družbe	15.206	98,9	33.490.836.817	108,5	86.953	103,1
samostojni podjetniki	8.477	96,4	1.066.414.463	105,4	6.457	98,7
zadruga	105	98,1	628.568.890	99,2	2.213	100,4
SKUPAJ	23.788	98,0	35.185.820.170	108,2	95.622	102,8

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018

<sup>2</sup> Podatki Ajpes za predhodno leto se v tej analizi nanašajo na podatke za leto 2017 iz letnih poročil za leto 2017.

<sup>3</sup> Število zaposlenih se pri podatkih Ajpes nanaša na število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju.







V nadaljevanju poglavja se analiza nanaša samo na rezultate gospodarskih družb. Iz Tabele 4 izhaja, da v dejavnosti trgovine deluje 22,8 % vseh gospodarskih družb (njihovo število se je glede na predhodno leto zmanjšalo za 1,1 %), ki ustvarijo 34,4 % prihodkov od prodaje (za 8,5 % več kot predhodno leto), 17,3 % neto dodane vrednosti (7,9 % več kot predhodno leto) in zaposlujejo 17,3 % zaposlenih (3,1 % več glede na predhodno leto).

**Tabela 4: Poslovanje gospodarskih družb po dejavnostih v letu 2018**

SKD	število družb (delež v %)	Indeks 18/17	čisti prihodki od prodaje (delež v %)	Indeks 18/17	število zaposlenih (delež v %)	Indeks 18/17	neto čisti dobiček (delež v %)	Indeks 18/17	neto dodana vrednost <sup>4</sup> (delež v %)	Indeks 18/17	neto dodana vrednost/ zaposleni (EUR)	Indeks 18/17
A	0,7	100,4	0,5	115,2	0,6	101,1	0,7	258,9	0,6	116,2	43.559	114,9
B	0,1	95,5	0,3	104,5	0,4	100,3	0,1	45,5	0,6	99,9	57.599	99,5
C	12,3	100,7	31,0	106,8	36,9	104,6	34,0	97,8	37,3	105,8	44.808	101,1
D	0,9	96,9	6,9	94,3	1,4	99,2	1,9	72,2	3,5	101,2	108.381	102,0
E	0,5	99,7	1,4	109,1	1,8	102,8	0,5	69,8	1,5	101,5	35.977	98,7
F	10,8	100,7	4,9	124,5	8,1	110,2	3,7	187,2	5,8	119,3	31.567	108,2
<b>G</b>	<b>22,8</b>	<b>98,9</b>	<b>34,4</b>	<b>108,5</b>	<b>17,3</b>	<b>103,1</b>	<b>20,3</b>	<b>153,0</b>	<b>17,3</b>	<b>107,9</b>	<b>44.403</b>	<b>104,7</b>
H	5,5	103,5	5,9	110,6	7,8	106,3	9,3	100,8	9,5	109,2	54.013	102,7
I	4,9	101,5	1,5	108,7	4,1	105,7	0,9	85,0	2,8	111,2	29.756	105,2
J	5,8	100,7	3,6	105,4	4,0	105,2	5,4	166,5	5,8	109,4	63.953	104,0
K	1,9	102,4	1,3	156,5	0,6	100,5	6,9	117,5	1,0	117,0	76.985	116,5
L	4,1	107,1	0,8	109,1	1,1	104,4	3,4	113,1	2,0	104,9	77.073	100,5
M	20,7	99,1	4,3	97,0	6,3	104,2	9,9	133,4	6,5	107,9	45.747	103,6
N	3,3	101,5	1,8	105,7	6,5	101,7	1,4	102,7	3,6	107,3	24.562	105,5
O	0,0	105,6	0,0	102,6	0,1	95,6	0,0	250,9	0,0	104,5	28.565	109,2
P	1,2	103,2	0,1	109,4	0,3	107,4	0,1	130,3	0,2	107,1	28.267	99,7
Q	1,8	99,9	0,4	111,5	1,2	104,6	0,9	163,5	1,1	112,8	41.419	107,9
R	1,1	101,9	0,6	107,6	0,7	107,5	0,4	79,9	0,7	103,0	44.473	95,9
S	1,5	99,7	0,2	102,8	0,6	103,3	0,1	132,2	0,4	106,7	25.877	103,3
<b>SKUPAJ</b>	<b>100,0</b>	<b>100,4</b>	<b>100,0</b>	<b>107,4</b>	<b>100,0</b>	<b>104,6</b>	<b>100,0</b>	<b>115,9</b>	<b>100,0</b>	<b>107,6</b>	<b>44.415</b>	<b>102,9</b>

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018

<sup>4</sup> Dodana vrednost je razlika med kosmatim donosom od poslovanja in stroški blaga, materiala in storitev ter drugimi poslovnimi odhodki.





## V nadaljevanju so prikazani nekateri kazalniki poslovanja glede na posamezne poddejavnosti trgovine, in sicer:

- **G: Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil**
- **G 45: Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil**
- **G 46: Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili**
- **G 47: Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili**

Iz Tabele 5 in Grafa 6 izhaja, da v G 45 - Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil deluje 12,4 % družb v trgovini, ta dejavnost zaposluje 11,7 % zaposlenih v trgovini in ustvari 12 % neto dodane vrednosti ter 17,5 % čistih prihodkov prodaje celotne trgovine. V trgovini na debelo (G 46) deluje 62,6 % vseh družb v trgovini, ta dejavnost zaposluje 38,5 % zaposlenih v trgovini, ustvari 43,3 % prihodkov prodaje trgovine in 45,9 % neto dodane vrednosti celotne trgovinske dejavnosti. Trgovina na drobno (G 47) zaposluje največ zaposlenih, in sicer skoraj polovico vseh zaposlenih v trgovini, ustvari 39,2 % vseh prihodkov prodaje in 42,1 % neto dodane vrednosti celotne trgovine.

Glede na leto 2017 se je v letu 2018 število zaposlenih povečalo v G 45 za 0,4 %, v trgovini na debelo (G 46) in na drobno (G 47) pa se je število zaposlenih zmanjšalo za 1,1 % oziroma za 1,8 %. Čisti prihodki od prodaje so se najbolj povišali v G 45, in sicer za 10,1 %, v trgovini na drobno (G 47) so se prihodki od prodaje povišali za 8,5 %, medtem ko so se v trgovini na debelo (G 46) prihodki od prodaje povišali za 7,9 %. Neto dodana vrednost na zaposlenega se je najbolj povišala v G 45, in sicer za 7,1 %, v trgovini na drobno (G 47) za 5,0 % in v trgovini na debelo (G 46) za 3,5 %.





**Tabela 5: Delež trgovskih družb glede na dejavnost po posameznih kazalnikih poslovanja, leto 2018 in indeksi 18/17**

	G	G 45	G 46	G 47	Deleži (%)			Indeksi 18/17			
					G 45	G 46	G 47	G	G 45	G 46	G 47
število družb	15.206	1.885	9.512	3.809	12,4	62,6	25,0	98,9	100,4	98,9	98,2
čisti prihodki od prodaje (EUR)	33.490.836.818	5.859.685.456	14.490.532.612	13.140.618.750	17,5	43,3	39,2	108,5	110,1	107,9	108,5
število zaposlenih	86.953	10.141	33.506	43.306	11,7	38,5	49,8	103,1	103,8	103,6	102,7
stroški dela (EUR)	2.288.053.580	274.317.087	1.027.558.220	986.178.273	12,0	44,9	43,1	107,5	107,4	107,6	107,5
čisti dobiček (EUR)	982.767.011	112.599.978	513.840.187	356.326.846	11,5	52,3	36,3	112,4	114,3	110,0	115,5
čista izguba (EUR)	129.512.269	8.672.066	73.675.750	47.164.452	6,7	56,9	36,4	40,9	106,6	115,5	19,3
neto čisti dobiček (EUR)	853.254.743	103.927.912	440.164.437	309.162.394	12,2	51,6	36,2	153,0	115,0	109,1	485,0
neto dodana vrednost (EUR)	3.860.967.706	463.393.210	1.773.544.778	1.624.029.718	12,0	45,9	42,1	107,9	111,1	107,2	107,8
					Raven glede na neto dodano vrednost/zaposlenega v G (%)			Indeksi 18/17			
	G	G 45	G 46	G 47	G 45	G 46	G 47	G	G 45	G 46	G 47
neto dodana vrednost/zaposleni (EUR)	44.403	45.694	52.933	37.502	102,9	119,2	84,5	104,7	107,1	103,5	105,0

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018



**Graf 6: Delež trgovskih družb glede na dejavnost po posameznih kazalnikih poslovanja, leto 2018**



Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018

Sledi prikaz podatkov gospodarskih družb glede na njihovo velikost, kot jo opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah (Ur. l. RS, št. 65/09 s spremembami).

**Mikro družba** je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 700.000 evrov, in
- vrednost aktive ne presega 350.000 evrov.

**Majhna družba** je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.000.000 evrov, in
- vrednost aktive ne presega 4.000.000 evrov.

**Srednja družba** je družba, ki ni mikro družba ali majhna družba, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 40.000.000 evrov, in
- vrednost aktive ne presega 20.000.000 evrov.

**Velika družba** je družba, ki ni mikro družba ali majhna družba ali srednja družba.





Iz Tabele 6 izhaja, da na ravni gospodarstva večino družb predstavljajo mikro družbe (86 % vseh družb), ki zaposlujejo 18,6 % zaposlenih, ustvarijo 9,4 % prihodkov od prodaje in 12,6 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega pri mikro družbah je za 32,5 % nižja od neto dodane vrednosti na zaposlenega na ravni gospodarstva. Velike družbe predstavljajo najmanjši del družb (0,6 %), zaposlujejo 34,9 % zaposlenih, ustvarijo 50,8 % prihodkov od prodaje in 43,7 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega v teh družbah presega za 25,4 % celotno neto dodano vrednost na zaposlenega.

**Tabela 6: Poslovanje gospodarskih družb po velikosti**

		Deleži (%)				Indeksi 18/17			
VSE DEJAVNOSTI	SKUPAJ	mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
število družb	<b>66.749</b>	86,0	11,8	1,6	0,6	99,1	110,7	104,6	100,2
čisti prihodki od prodaje (EUR)	<b>97.367.692.516</b>	9,4	21,4	18,3	50,8	97,9	111,2	104,7	108,8
število zaposlenih	<b>503.326</b>	18,6	26,7	19,8	34,9	100,5	107,9	99,0	107,8
stroški dela (EUR)	<b>13.573.040.953</b>	14,5	25,6	20,6	39,3	104,8	112,0	104,1	111,1
čisti dobiček (EUR)	<b>5.152.036.000</b>	14,3	21,4	16,7	47,5	107,0	116,4	103,1	116,0
čista izguba (EUR)	<b>955.311.974</b>	40,8	16,5	9,6	33,1	97,2	142,3	103,7	87,0
neto čisti dobiček (EUR)	<b>4.196.724.026</b>	8,3	22,6	18,4	50,7	120,5	113,0	103,0	122,0
neto dodana vrednost (EUR)	<b>22.355.426.758</b>	12,6	24,4	19,3	43,7	104,6	112,0	104,2	107,8
		Raven glede na skupno neto dodano vrednost/zaposlenega (%)				Indeksi 18/17			
VSE DEJAVNOSTI	SKUPAJ	mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
neto dodana vrednost/zaposleni (EUR)	<b>44.415</b>	67,5	91,5	97,4	125,4	104,1	103,8	105,2	100,0

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018





Na ravni trgovine (Tabela 7) prav tako večino družb predstavljajo mikro družbe (82,3 % vseh družb), ki zaposlujejo 17,2 % zaposlenih, ustvarijo 7,6 % prihodkov od prodaje in 11,0 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega pri mikro družbah je za 36,0 % nižja od neto dodane vrednosti na zaposlenega na ravni trgovine. Velike družbe predstavljajo najmanjši del družb (0,6 %), zaposlujejo 40,0 % zaposlenih, ustvarijo 50,9 % prihodkov od prodaje in 41,6 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega v teh družbah presega za 4,1 % celotno neto dodano vrednost na zaposlenega trgovine.

**Tabela 7: Poslovanje gospodarskih družb po velikosti**

G	SKUPAJ	Deleži (%)				Indeksi 18/17			
		mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
število družb	<b>15.206</b>	82,3	15,3	1,8	0,6	97,2	108,7	101,9	105,9
čisti prihodki od prodaje (EUR)	<b>33.490.836.818</b>	7,6	23,0	18,6	50,9	98,8	110,6	101,2	112,2
število zaposlenih	<b>86.953</b>	17,2	25,0	17,8	40,0	98,7	105,2	101,4	104,7
stroški dela (EUR)	<b>2.288.053.580</b>	13,4	27,0	19,6	40,1	101,3	108,7	103,2	111,3
čisti dobiček (EUR)	<b>982.767.011</b>	10,0	27,5	22,7	39,8	109,1	117,3	109,0	112,0
čista izguba (EUR)	<b>129.512.269</b>	47,5	25,6	12,2	14,7	91,5	152,3	120,8	8,9
neto čisti dobiček (EUR)	<b>853.254.743</b>	4,3	27,8	24,3	43,6	160,0	113,7	108,1	277,2
neto dodana vrednost (EUR)	<b>3.860.967.706</b>	11,0	27,0	20,4	41,6	101,5	109,8	103,7	110,8
		Raven glede na skupno neto dodano vrednost/zaposlenega v G (%)				Indeksi 18/17			
G	SKUPAJ	mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
neto dodana vrednost/zaposleni (EUR)	<b>44.403</b>	64,0	108,0	114,4	104,1	102,9	104,4	102,3	105,8

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018





Na ravni trgovine z motornimi vozili in popravili motornih vozil (Tabela 8) mikro družbe predstavljajo 79,2 % vseh družb, zaposlujejo 23,2 % zaposlenih, ustvarijo 7,1 % prihodkov od prodaje in 13,1 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega pri mikro družbah je za 43,6 % nižja od neto dodane vrednosti na zaposlenega na ravni trgovine z motornimi vozili in popravili motornih vozil. Velike družbe predstavljajo najmanjši del družb (0,8 %), zaposlujejo 17,2 % zaposlenih, ustvarijo 41,6 % prihodkov od prodaje in 28,5 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega v teh družbah presega za 65,4 % celotno neto dodano vrednost na zaposlenega trgovine z motornimi vozili in popravili motornih vozil.

**Tabela 8: Poslovanje gospodarskih družb po velikosti: G 45**

G 45		Delež (%)				Indeksi 18/17			
		SKUPAJ	mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje
število družb	<b>1.885</b>	79,2	17,5	2,5	0,8	97,8	112,6	97,9	133,3
čisti prihodki od prodaje (EUR)	<b>5.859.685.456</b>	7,1	23,5	27,8	41,6	96,9	115,7	97,8	119,6
število zaposlenih	<b>10.141</b>	23,2	35,8	23,7	17,2	96,9	108,2	92,7	125,9
stroški dela (EUR)	<b>274.317.087</b>	16,2	34,7	26,3	22,8	98,4	111,2	96,8	124,8
čisti dobiček (EUR)	<b>112.599.978</b>	9,0	23,7	25,2	42,1	100,0	103,9	125,4	118,3
čista izguba (EUR)	<b>8.672.066</b>	56,8	20,2	22,9	0,0	89,1	87,8	330,3	-
neto čisti dobiček (EUR)	<b>103.927.912</b>	5,0	24,0	25,4	45,6	113,2	105,2	119,8	118,3
neto dodana vrednost (EUR)	<b>463.393.210</b>	13,1	31,8	26,7	28,5	98,1	113,0	101,2	128,5
		Raven glede na skupno neto dodano vrednost/zaposlenega v G 45 (%)				Indeksi 18/17			
G 45	SKUPAJ	mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
neto dodana vrednost/zaposleni (EUR)	<b>45.694</b>	56,4	88,7	112,3	165,4	101,2	104,4	109,2	102,1

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018





Na ravni trgovine na debelo (Tabela 9) mikro družbe predstavljajo 80,7 % vseh družb, zaposlujejo 24,1 % zaposlenih, ustvarijo 10,9 % prihodkov od prodaje in 14,6 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega pri mikro družbah je za 39,2 % nižja od neto dodane vrednosti na zaposlenega na ravni trgovine na debelo. Velike družbe predstavljajo najmanjši del družb (0,4 %), zaposlujejo 13,0 % zaposlenih, ustvarijo 28,3 % prihodkov od prodaje in 17,2 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega v teh družbah presega za 32,2 % celotno neto dodano vrednost na zaposlenega trgovine na debelo.

**Tabela 9: Poslovanje gospodarskih družb po velikosti: G 46**

G 46	SKUPAJ	Deleži (%)				Indeksi 18/17			
		mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
število družb	<b>9.512</b>	80,7	17,0	1,8	0,4	97,0	108,6	103,0	102,5
čisti prihodki od prodaje (EUR)	<b>14.490.532.612</b>	10,9	36,9	24,0	28,3	97,9	109,9	101,1	116,3
število zaposlenih	<b>33.506</b>	24,1	39,9	23,0	13,0	98,7	105,6	103,1	107,9
stroški dela (EUR)	<b>1.027.558.220</b>	17,2	40,3	25,2	17,3	100,7	108,8	104,1	118,6
čisti dobiček (EUR)	<b>513.840.187</b>	13,5	41,6	28,5	16,4	109,5	118,5	107,6	96,5
čista izguba (EUR)	<b>73.675.750</b>	50,4	36,9	12,0	0,7	81,8	212,0	226,8	30,3
neto čisti dobiček (EUR)	<b>440.164.437</b>	7,3	42,4	31,3	19,1	180,2	111,3	104,0	97,8
neto dodana vrednost (EUR)	<b>1.773.544.778</b>	14,6	41,4	26,7	17,2	101,5	109,6	105,7	109,2
		Raven glede na skupno neto dodano vrednost/zaposlenega v G 46 (%)				Indeksi 18/17			
G 46	SKUPAJ	mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
neto dodana vrednost/zaposleni (EUR)	<b>52.933</b>	60,8	103,7	116,3	132,2	102,8	103,8	102,6	101,3

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018







Na ravni trgovine na drobno (Tabela 10) mikro družbe predstavljajo 87,9 % vseh družb, zaposlujejo 10,5 % zaposlenih, ustvarijo 4,1 % prihodkov od prodaje in 6,5 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega pri mikro družbah je za 38,5 % nižja od neto dodane vrednosti na zaposlenega na ravni trgovine na drobno. Velike družbe predstavljajo najmanjši del družb (0,9 %), zaposlujejo 66,1 % zaposlenih, ustvarijo 79,9 % prihodkov od prodaje in 71,9 % neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega v teh družbah presega za 8,8 % celotno neto dodano vrednost na zaposlenega trgovine na drobno.

**Tabela 10: Poslovanje gospodarskih družb po velikosti: G 47**

G 47	SKUPAJ	Deleži (%)				Indeksi 18/17			
		mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
število družb	<b>3.809</b>	87,9	9,8	1,3	0,9	97,4	105,9	102,0	100,0
čisti prihodki od prodaje (EUR)	<b>13.140.618.750</b>	4,1	7,3	8,6	79,9	103,0	107,6	106,5	109,1
število zaposlenih	<b>43.306</b>	10,5	10,9	12,5	66,1	99,6	101,9	103,2	103,2
stroški dela (EUR)	<b>986.178.273</b>	8,6	10,9	11,9	68,5	104,3	106,1	105,5	108,4
čisti dobiček (EUR)	<b>356.326.846</b>	5,4	8,4	13,5	72,6	112,9	123,0	105,0	117,0
čista izguba (EUR)	<b>47.164.452</b>	41,3	8,8	10,5	39,3	119,4	60,2	57,9	8,7
neto dodana vrednost (EUR)	<b>1.624.029.718</b>	6,5	9,9	11,7	71,9	103,7	108,3	100,4	109,5
		Raven glede na skupno neto dodano vrednost/zaposlenega v G 47 (%)				Indeksi 18/17			
G 47	SKUPAJ	mikro	majhne	srednje	velike	mikro	majhne	srednje	velike
neto dodana vrednost/zaposleni (EUR)	<b>37.502</b>	61,5	90,8	93,9	108,8	104,2	106,3	97,3	106,1

Vir: Ajpes podatkovna baza letnih poročil 2018

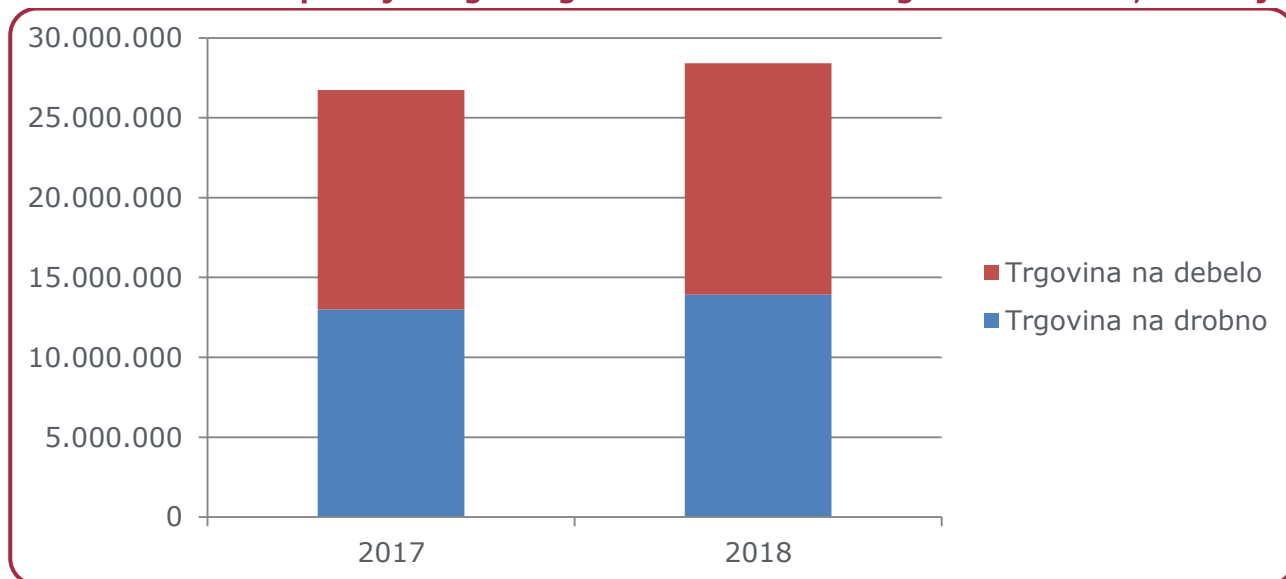




### 3. TRGOVINA PO BLAGOVNIH SKUPINAH

Iz Grafa 7 in Tabele 11 (podlaga je SURS obrazec TRG/L) izhaja, da je trgovina na drobno v letu 2018 ustvarila za 13,9 mrd EUR prihodkov (7,1 % več kot predhodno leto), trgovina na debelo pa za 14,5 mrd EUR prihodkov (za 5,5 % več kot predhodno leto).

**Graf 7: Prihodek od prodaje blaga v trgovini na drobno in v trgovini na debelo, Slovenija**



Vir: SURS, avgust 2019

Iz podrobnejših podatkov, ki prikazujejo prihodke prodaje po posameznih blagovnih skupinah trgovine na drobno izhaja, da so nadpovprečno rast v letu 2018 glede na predhodno leto beležile naslednje skupine: zdravila, medicinski pripomočki in kozmetika (31,1 %), energenti in motorno gorivo (16,2 %) in oprema za dom (9,2 %). Največji delež prihodkov v trgovini na drobno pripada naslednjim skupinam: hrana in pijača (23,1 %), osebna vozila in oprema (17,4 %) in energenti in motorna goriva (16,6 %).

**Tabela 11: Prihodek od prodaje blaga v trgovini na drobno po blagovnih skupinah, Slovenija (1000 EUR)**

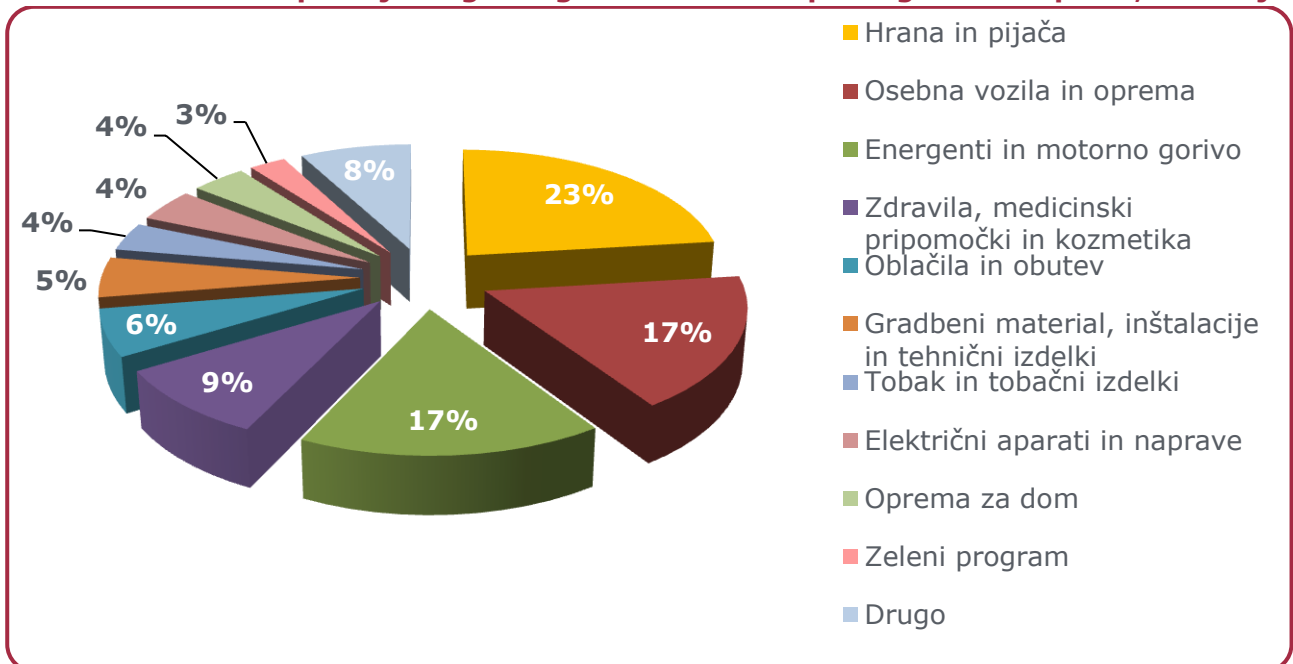
	2017	2018	Indeks 18/17
<b>Skupaj1)</b>	<b>12.994.280</b>	<b>13.919.735</b>	<b>107,1</b>
Hrana in pijača	2.981.383	3.217.700	107,9
Osebna vozila in oprema	2.335.732	2.425.710	103,9
Energenti in motorno gorivo	1.989.655	2.311.154	116,2
Zdravila, medicinski pripomočki in kozmetika	977.555	1.281.539	131,1
Oblačila in obutev	840.650	852.697	101,4
Gradbeni material, inštalacije in tehnični izdelki	731.179	725.672	99,2
Tobak in tobačni izdelki	521.010	511.965	98,3
Električni aparati in naprave	552.000	595.966	108,0
Oprema za dom	496.259	542.001	109,2
Zeleni program	326.975	360.032	110,1
Drugo	1.241.882	1.095.299	88,2

Vir: SURS, avgust 2019





**Graf 8: Prihodek od prodaje blaga v trgovini na drobno po blagovnih skupinah, Slovenija**

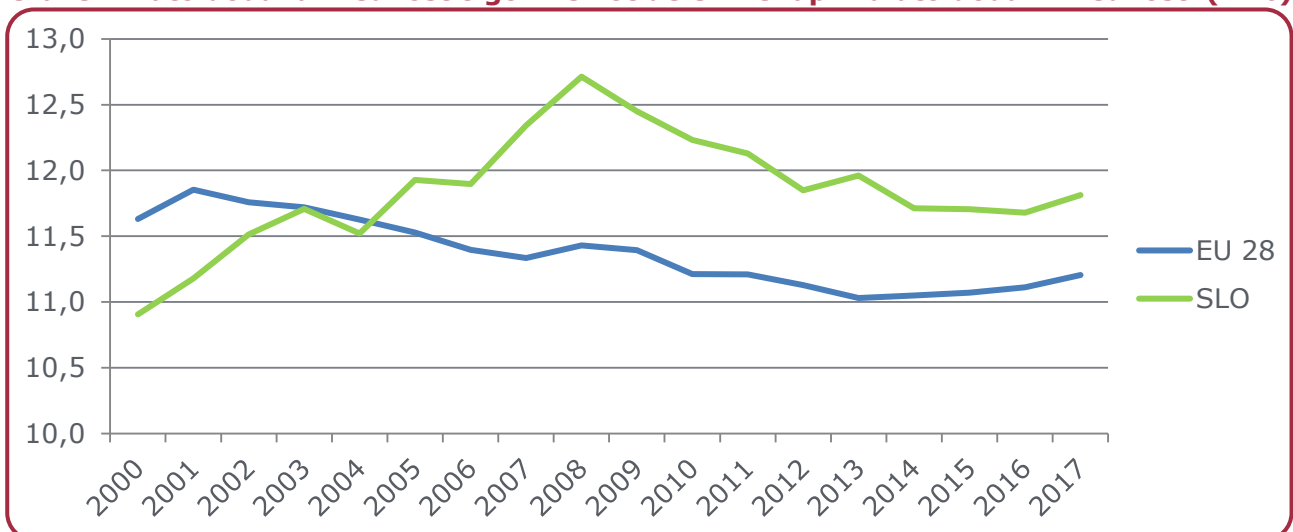


Vir: SURS, avgust 2019

#### 4. PRIMERJAVA TRGOVINE Z GOSPODARSTVOM V RS IN EU 28

Iz Grafa 9 je razvidno, da je delež bruto dodane vrednosti dejavnosti trgovine v skupni bruto dodani vrednosti v Sloveniji višji kot v EU 28. V letu 2017 je ta vrednost za Slovenijo znašala 11,8 %, na ravni EU 28 pa 11,2 %.

**Graf 9: Bruto dodana vrednost trgovine kot delež v skupni bruto dodani vrednosti (v %)**



Vir: Eurostat, julij 2019





Iz Grafa 10 izhaja, da je obdobje krize, enako kot to velja za slovensko gospodarstvo, v slovenski trgovini pustilo globlje posledice, kot to velja za evropsko povprečje. V zadnjem obdobju trgovina na drobno sicer beleži realno rast (v obdobju januar-maj 2019 glede na enako obdobje leta 2018 v Sloveniji v višini 4,6 %, na ravni EU 28 v višini 2,6 %), vendar je pomembno upoštevati, da so bili v primerjavi s predkriznim letom 2008, realni prihodki v trgovini na drobno brez motornih goriv in vozil v obdobju januar-maj 2019 na ravni EU 28 višji za 11,9 %, v Sloveniji pa nižji za 5,7 %.

**Graf 10: Realni indeks prihodka v trgovini na drobno brez motornih vozil in goriv (izločen vpliv sezone, Indeks 2015=100)**



Vir: Eurostat, julij 2019

**Tabela 12: Realni indeks prihodka v trgovini na drobno brez motornih vozil in goriv (izločen vpliv sezone, Indeks 2015=100)**

	Indeks Jan-Maj 19/Jan-Maj 18	Indeks Jan-Maj 19/Jan-Maj 08
EU 28	102,6	111,9
EURO 19	102,0	107,1
SLO	104,6	94,3

Vir: Eurostat, julij 2019

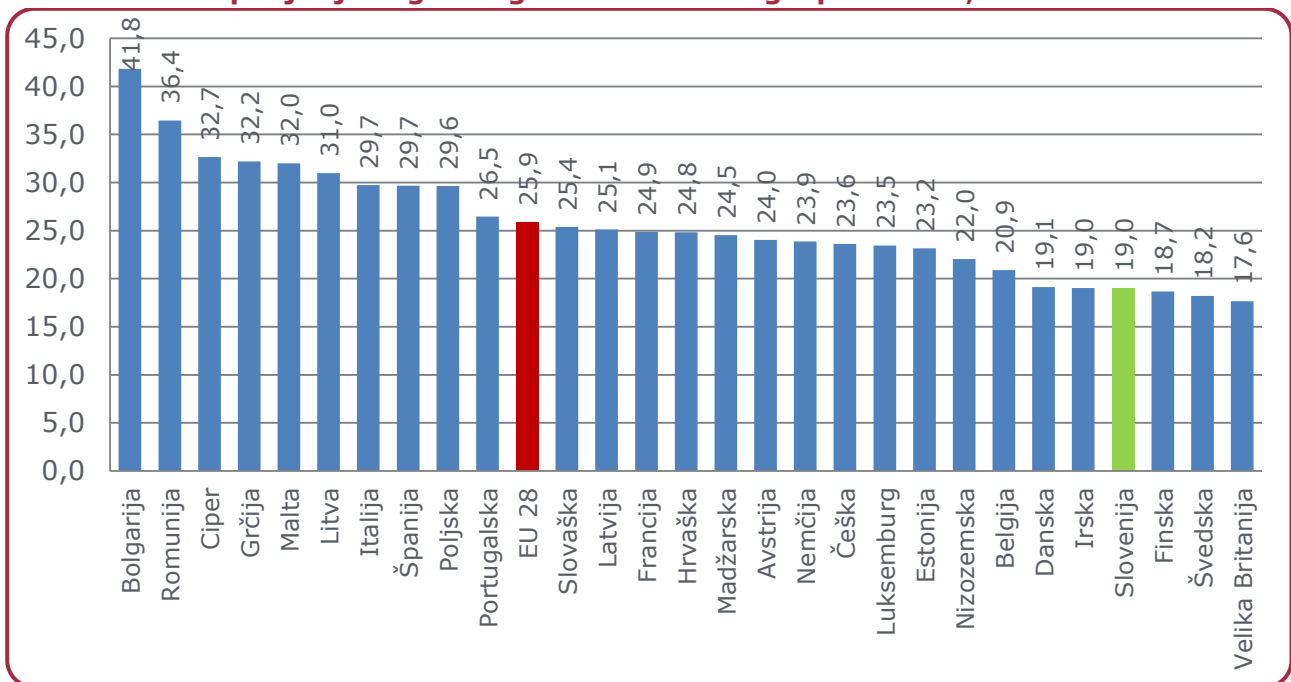
V nadaljevanju so prikazani podatki strukturne statistike Eurostata, ki prikazujejo delež trgovine v gospodarstvu<sup>5</sup>. Iz Grafa 11 izhaja, da na ravni EU 28 v trgovini deluje več podjetij (25,9 % podjetij) kot v Sloveniji (19 % podjetij). Iz Grafa 12 izhaja, da v Sloveniji znotraj trgovine deluje največ podjetij v trgovini na debelo (52,1 %), v trgovini na drobno pa 30,1 %, medtem ko na ravni EU 28 največ podjetij deluje v trgovini na drobno (57,5 %), v trgovini na debelo pa 28,8 %.

<sup>5</sup> dejavnosti B-N, S95, razen finančnih in zavarovalniških dejavnosti



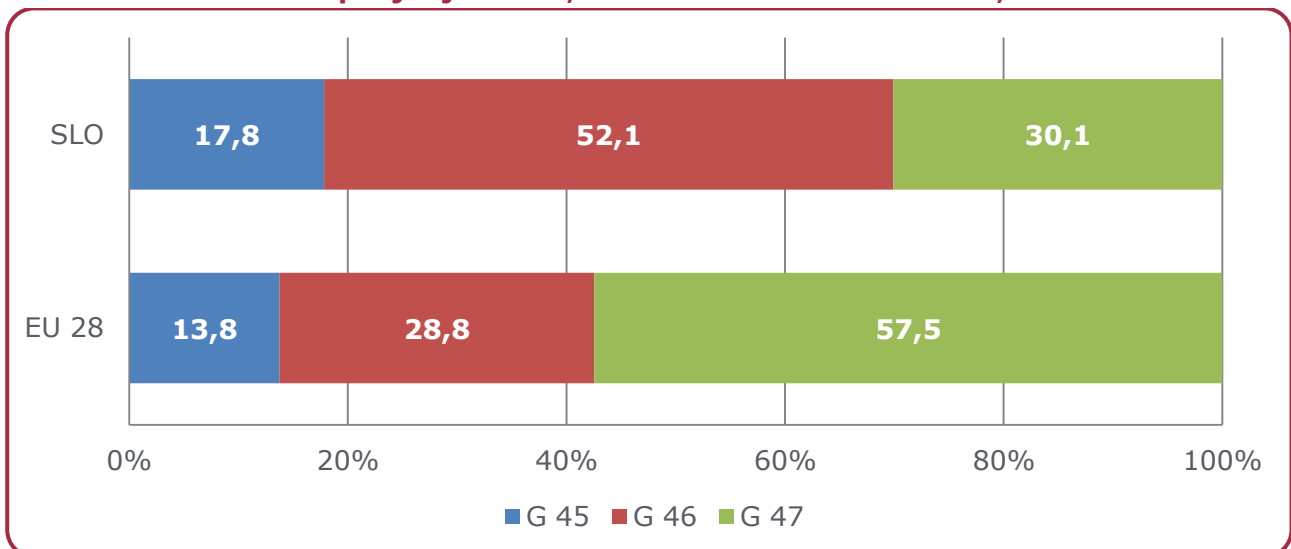


**Graf 11: Delež podjetij v trgovini glede na celotno gospodarstvo, leto 2016**



Vir: Eurostat, julij 2019

**Graf 12: Delež števila podjetij v G 45, G 46 in G 47 v EU 28 in SLO, leto 2016**



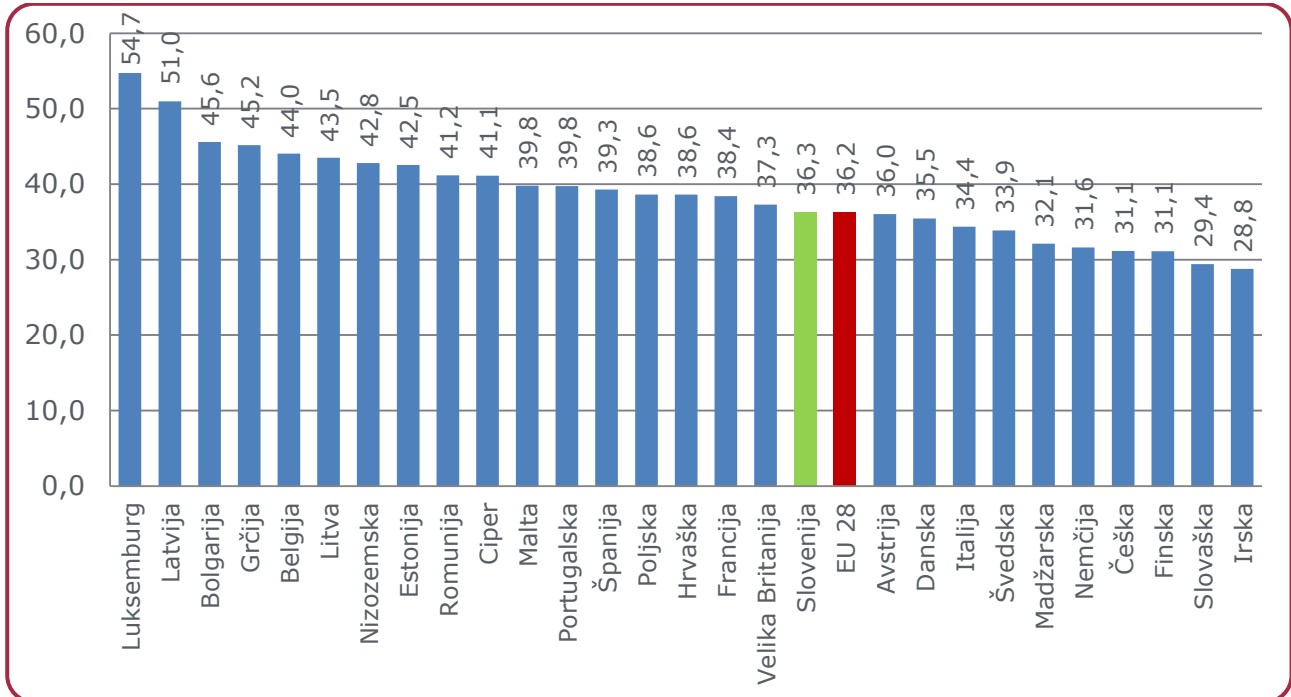
Vir: Eurostat, julij 2019

Iz podatkov Eurostata izhaja (Graf 13), da slovenska trgovina ustvari podoben delež prihodkov gospodarstva (36,3 %) kot to velja na ravni EU 28 (36,2 %). Iz analiziranih podatkov lahko še ugotovimo (Graf 14), da na ravni EU 28 največji delež prihodkov trgovine ustvari trgovina na debelo (57,8 %), v Sloveniji pa trgovina na debelo ustvari 42,5 % prihodkov trgovine, trgovina na drobno pa 40,2 %.



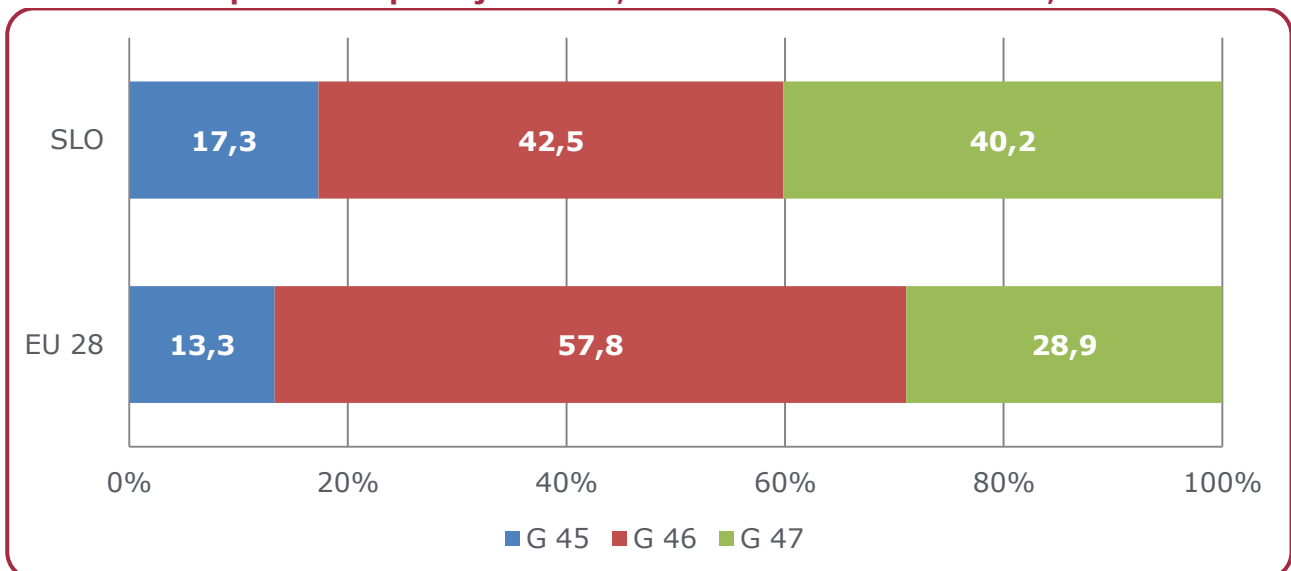


**Graf 13: Delež prihodkov od prodaje v trgovini glede na celotno gospodarstvo, leto 2016**



Vir: Eurostat, julij 2019

**Graf 14: Delež prihodkov prodaje v G 45 , G 46 in G 47 v EU 28 in SLO, leto 2016**



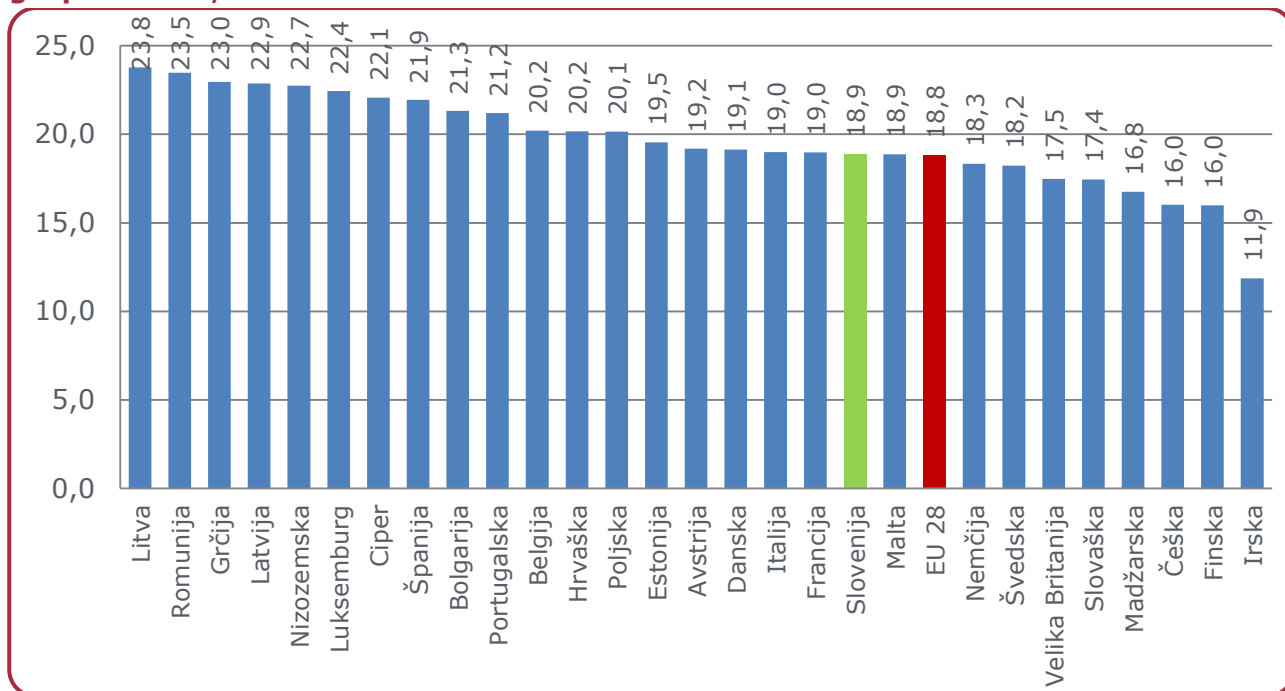
Vir: Eurostat, julij 2019

Iz podatkov o dodani vrednosti izhaja (Graf 15), da trgovina v Sloveniji ustvari podoben delež dodane vrednosti gospodarstva (18,9 %) kot trgovina na ravni EU 28 (18,8 %). V Sloveniji trgovina na debelo ustvari 43,9 % dodane vrednosti celotne trgovine (na ravni EU 28 v višini 48,8 %), trgovina na drobno pa v Sloveniji ustvari 41,6 %, na ravni EU 28 pa 38,4 %, kar prikazuje Graf 16.



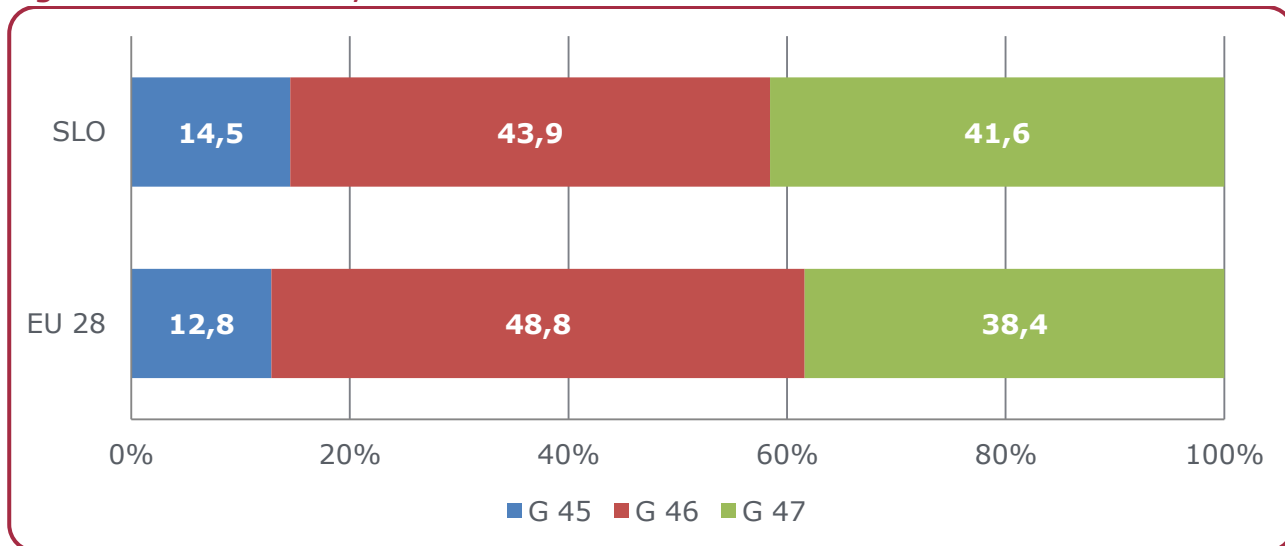


**Graf 15: Delež dodane vrednosti (v stroških faktorjev) v trgovini glede na celotno gospodarstvo, leto 2016**



Vir: Eurostat, julij 2019

**Graf 16: Delež dodane vrednosti (v stroških faktorjev) G 45 , G 46 in G 47 v celotni trgovini v EU 28 in SLO, leto 2016**



Vir: Eurostat, julij 2019

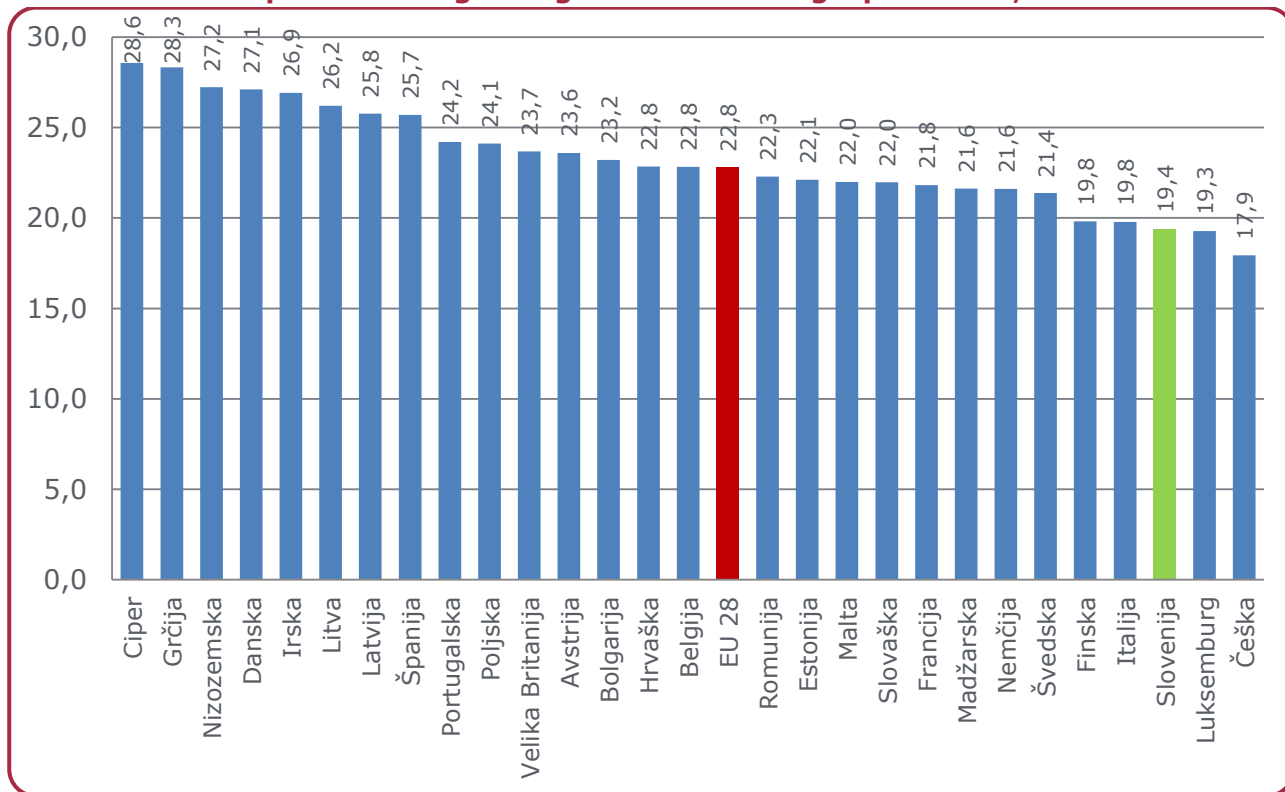
Iz podatkov o številu zaposlenih izhaja (Graf 17), da je na ravni EU 28 v trgovini zaposlenih 22,8 % celotnega števila zaposlenih v gospodarstvu, v Sloveniji pa 19,4 %. Največji delež zaposlenih znotraj trgovine v Sloveniji pripada trgovini na drobno (52,1 %), sledi trgovina na





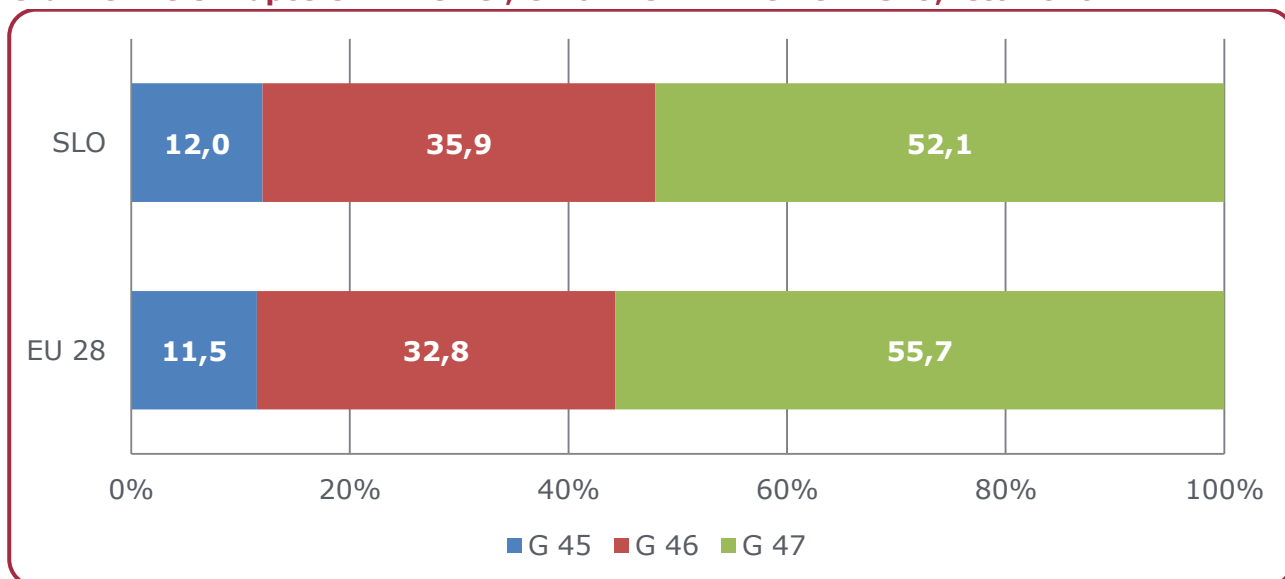
debelo z 35,9 % zaposlenostjo v tej dejavnosti. Na ravni EU 28 je v trgovini na drobno zaposlenih 55,7 %, v trgovini na debelo pa 32,8 % zaposlenih, kar prikazuje Graf 18.

**Graf 17: Delež zaposlenih v trgovini glede na celotno gospodarstvo, leto 2016**



Vir: Eurostat, julij 2019

**Graf 18: Delež zaposlenih v G 45 , G 46 in G 47 v EU 28 in SLO, leto 2016**



Vir: Eurostat, julij 2019



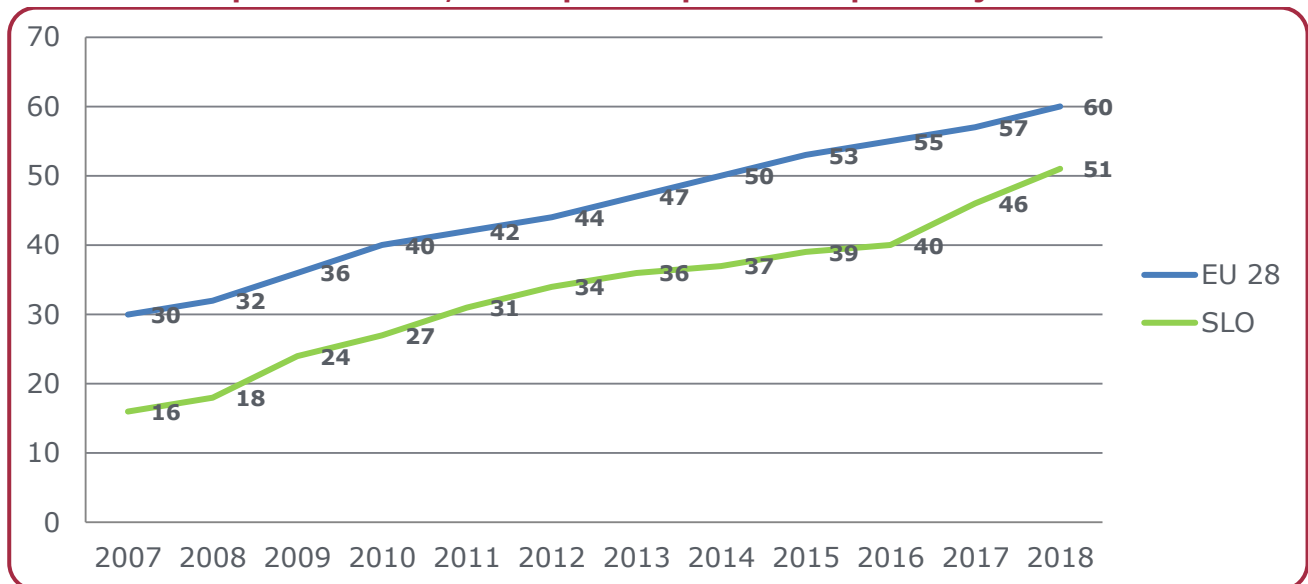




## 5. TRGOVINA IN NAKUPI PREKO SPLETA

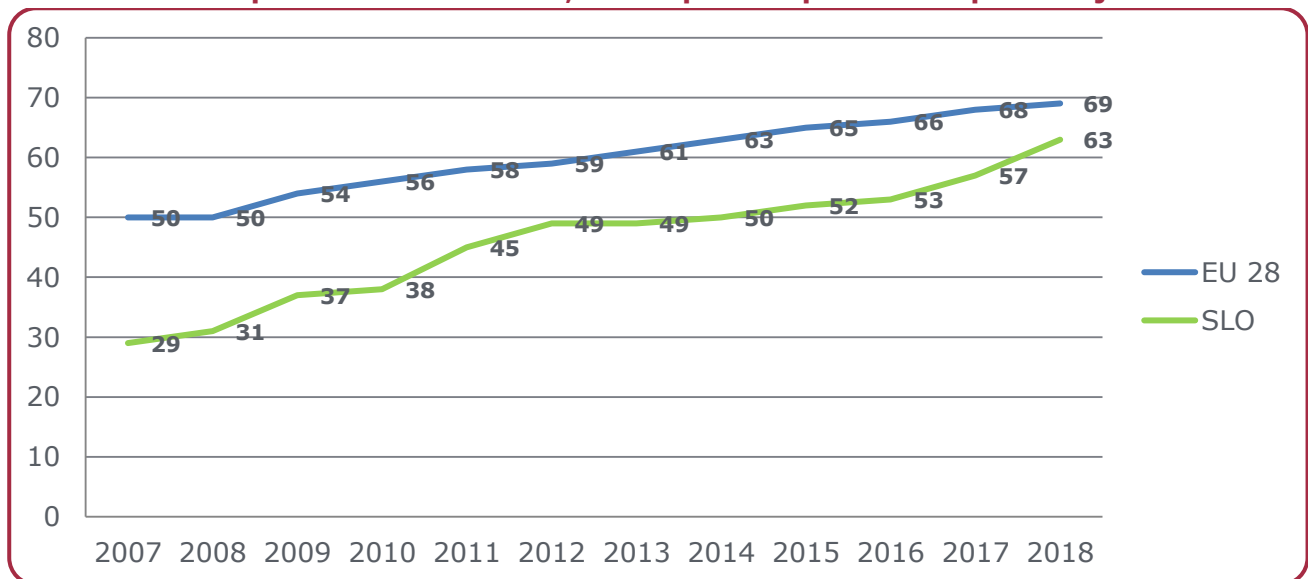
Iz podatkov Eurostata je razvidno, da tako na ravni EU 28 kot tudi v Sloveniji potrošniki nakupe vse bolj opravljajo preko spleta, saj je delež posameznikov, ki so v zadnjem letu opravili nakup preko spleta, na ravni EU 28 60 %, v Sloveniji pa 51 %. Deleži e-potrošnikov so še višji, če se opazuje samo uporabnike interneta. V tem primeru je delež e-potrošnikov na ravni EU 28 69 %, v Sloveniji pa 63 %.

**Graf 19: Delež posameznikov, ki so opravili spletni nakup v zadnjem letu**



Vir: Eurostat, julij 2019

**Graf 20: Delež uporabnikov interneta, ki so opravili spletni nakup v zadnjem letu**



Vir: Eurostat, julij 2019





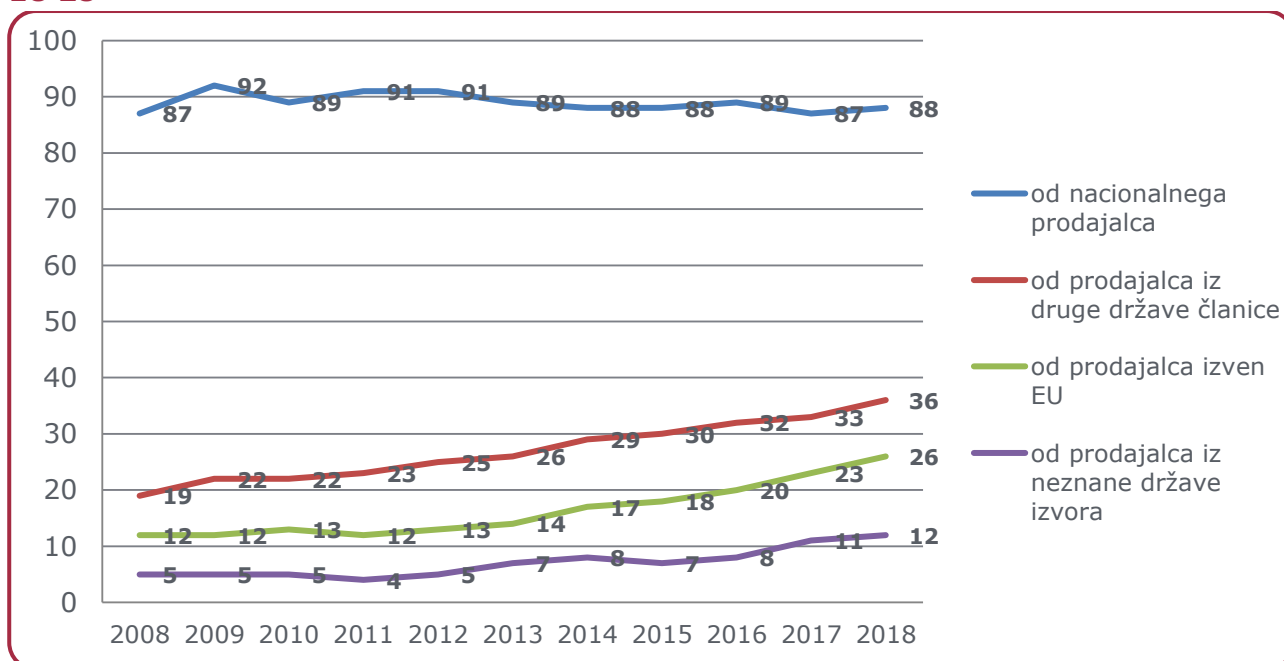
Potrošniki preko spleta največ kupujejo oblačila, športno opremo, potovanja ter počitniške nastanitve. Iz podatkov o državi izvora prodajalca je razvidno, da tako na ravni EU 28 kot v Sloveniji največ e-potrošnikov opravi nakup od prodajalca v nacionalni državi, v porastu pa je delež e-nakupov od prodajalcev iz druge države članice EU 28 ali izven EU 28.

**Tabela 13: Kaj e-potrošniki največ kupujejo po spletu (v %), leto 2018**

	EU 28 (v %)	SLO (v %)
oblačila, športna oprema	64	46
potovanja in počitniške nastanitve	53	35
dobrine za gospodinjstvo	45	35
počitniška nastanitvev	43	32
drugo v zvezi s potovanji (vstopnice za prevoz, najem avta itd.)	39	13
vstopnice za dogodke	39	23
knjige/revije/gradivo za e-učenje	35	15
živila, dobrine za vsakdanjo rabo	25	21
filmi/glasba	25	5
programska oprema	23	10
strojna oprema za računalnik	17	15
zdravila	14	16

Vir: Eurostat, julij 2019

**Graf 21: Delež e-nakupovalcev glede na prodajalca, od katerega so opravili e-nakup, EU 28**

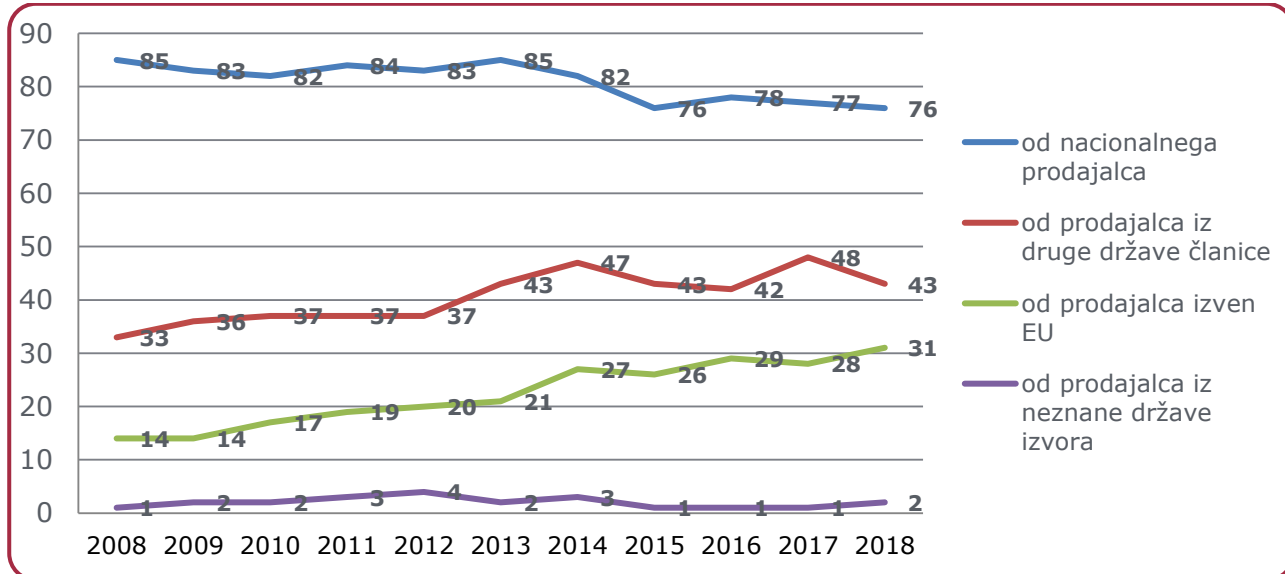


Vir: Eurostat, julij 2019





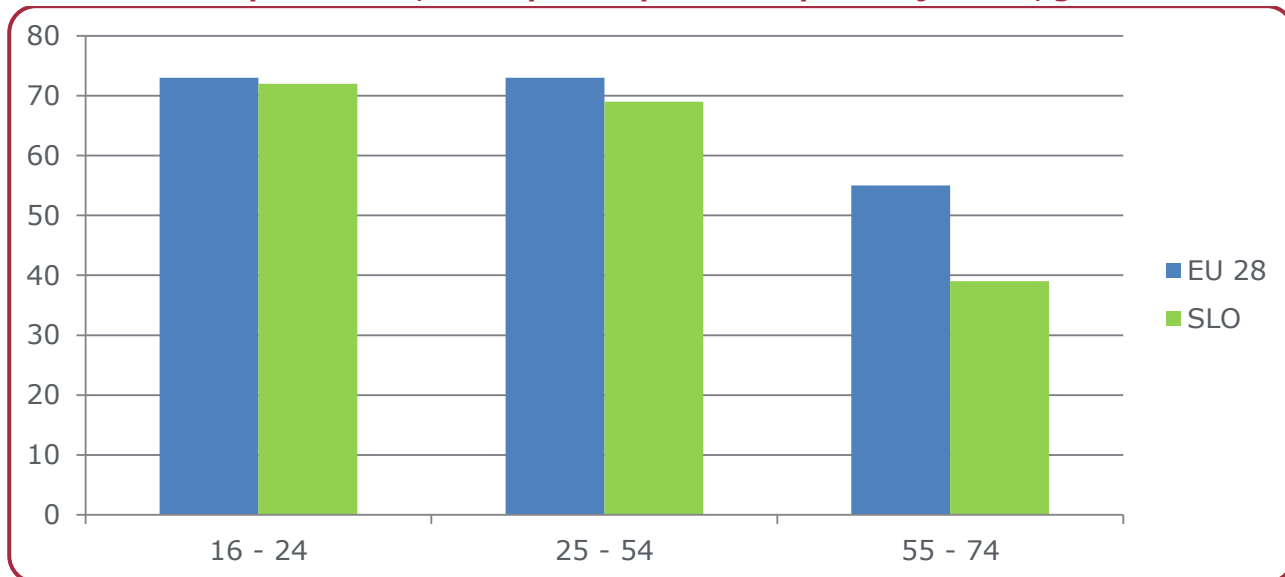
**Graf 22: Delež e-nakupovalcev glede na prodajalca, od katerega so opravili e-nakup, SLO**



Vir: Eurostat, julij 2019

Iz strukture e-potrošnikov glede na njihovo starost izhaja, da so razlike med povprečnim slovenskim in povprečnim evropskim e-potrošnikom predvsem pri starejši populaciji, saj je npr. med uporabniki interneta takih, ki so v zadnjem letu opravili spletni nakup v starostni skupini 55-74 let, v Sloveniji 39 %, na ravni EU 55 %.

**Graf 23: Delež e-potrošnikov, ki so opravili spletni nakup v zadnjem letu, glede na starost**



Vir: Eurostat, julij 2019

Pri ovirah, ki jih posamezniki zaznavajo v zvezi z e-nakupovanjem, prednjači razlog, da posamezniki raje nakup opravijo osebno, saj tako lahko vidijo izdelek (ta razlog je še toliko bolj močan v Sloveniji), sledi pa zaskrbljenost zaradi varnosti plačil in pomanjkanje potrebnih veščin.





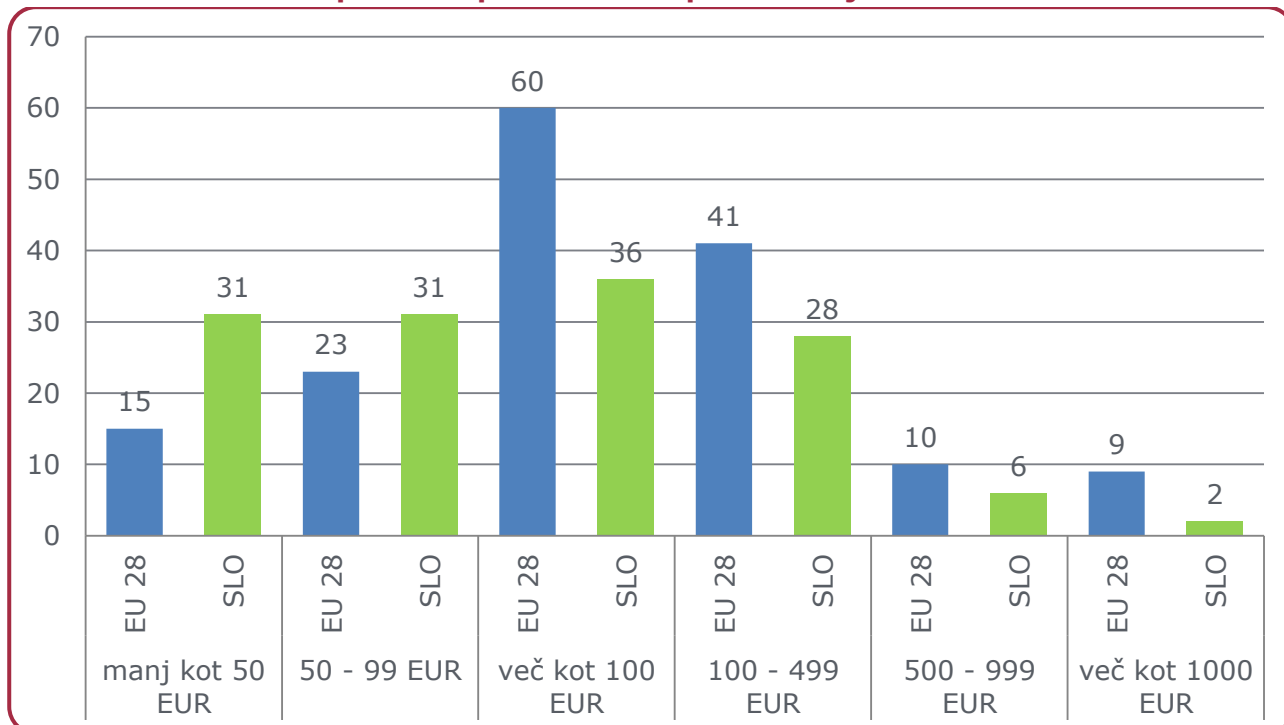
**Tabela 14: Glavne ovire, da posamezniki v zadnjem letu niso opravili e-nakupa oziroma še nikoli niso opravili e-nakupa (%)**

	EU 28 (v %)	SLO (v %)
preferirajo osebni nakup, raje vidijo izdelek pred nakupom, lojalnost do trgovin, moč navade	69	84
zaskrbljenost zaradi varnosti plačila	25	29
pomanjkanje potrebnih veščin	19	20
zaskrbljenost zaradi dobave ali vračila blaga	16	19
drugi razlogi	16	11
brez plačilne kartice	12	9
predolgotrajna dostava ali problematičnost prejema blaga na dom	6	8
tuj trgovec ne prodaja v državo kupca	2	1

Vir: Eurostat, julij 2019

Glede višine porabljenih sredstev, ki jih potrošniki zapravijo preko spleta (e-potrošniki) iz podatkov Eurostat izhaja, da je v zadnjih 3 mesecih preko spleta več kot 100 EUR na ravni EU 28 zapravilo 60 % e-potrošnikov in 36 % e-potrošnikov v Sloveniji. Več kot 1.000 EUR je v zadnjih 3 mesecih na ravni EU 28 zapravilo 9 % e-potrošnikov in 2 % v Sloveniji.

**Graf 24: Delež e-nakupovalcev po višini nakupov v zadnjih treh mesecih**



Vir: Eurostat, julij 2019





## 6. TRENDI V TRGOVINI

KPMG ugotavlja, da tehnologija še naprej spreminja pravila poslovanja, potrošniki pa so zahtevnejši bolj kot kadarkoli prej. Za leto 2019 so navedli naslednje trende, ki bodo prisotni v trgovini (KPMG, Retail trends 2019):

1. Premik od »mi« k »jaz«. Gre za trend nadaljnje personalizacije, saj trgovci na podlagi podatkov o posameznih potrošnikih lahko globlje razumejo njihove nakupne navade (npr. s pomočjo umetne inteligence, tehnologije prepoznave obraza in analize razpoloženja).
2. Potrošniki so cenovno občutljivi in informirani. Pričakujejo, da cena izdelka odraža pričakovano vrednost in izkušnjo.
3. Uporaba umetne inteligence: vpeljava glasovne tehnologije (ang. voice technology), saj potrošniki vedno bolj sprejemajo komunikacijo z roboti - npr. pojav pametnih glasovnih naprav (ang. smart speaker) in pogovornih botov (ang. chatbot).
4. Ljudje vse manj trošijo za nakup dobrin in vse več za različne aktivnosti in izkušnje, kar vodi v t.i. izkustveno trgovino, ki potrošniku ne ponudi samo nakup izdelka, ampak tudi izkušnjo in spomine.
5. Družbena odgovornost ni več izbira. Potrošniki pri nakupih vse bolj uporabljajo čustva in vrednote, in ne več samo denarnic.
6. Pomembna je uporaba družbenih omrežij za povezovanje s potrošniki in njihovo razumevanje: 74 % milenijcev pravi, da družbena omrežja vplivajo na njihov nakup.
7. Bolj kot to, kar podjetje ima, je vredno to, kaj vse podjetje lahko poveže. S tem v zvezi so pomembne platforme, to so poslovni modeli, ki vrednost ustvarjajo z olajševanjem izmenjav med dvema ali več skupinami. Te platforme razvijajo rešitve in produkte, ki jih ponujajo neposredno trgovcem.

Emarketer je prav tako objavil trende, ki naj bi oblikovali trgovino v letu 2019, s poudarkom na ZDA:

1. Blagovne znamke, ki so uspešne na spletu, se širijo tudi z graditvijo fizičnih trgovin (nekateri svojo fizično prisotnost zagotovijo tudi s postavitvijo začasnih/občasnih trgovin, ang. »pop-up store«).
2. Pojav fizičnih trgovin brez blagajn (nakup spremljajo številne kamere in senzorji v prodajalni).
3. Podatki igrajo pomembno vlogo v trgovini in pri spoznavanju potrošnika in njegovih preferenc (npr. kateri izdelki so priljubljeni, učinkovito upravljanje zalog).
4. Naraščajoča trgovina preko pametnih telefonov (kot največja evidentirana ovira s strani potrošnikov je bila zaznana počasnost spletne strani ali aplikacije).
5. Naraščajoča vloga socialnih omrežij (ang. social commerce), npr. Instagrama, kjer potrošnik lahko blago pred nakupom vidi. Odprto ostaja vprašanje, ali se bo transakcija zgodila na sami platformi, ali na strani trgovca oziroma proizvajalca. Potrošniki pri takih nakupih izpostavljajo varnost in zasebnost kot najbolj pomembni prioriteti.
6. Pojav glasovne tehnologije (čeprav zaenkrat bolj v eksperimentalni fazi).
7. Pomembno je zagotoviti nekaj več kot samo nakup (npr. človeški stik, storitev, atmosfero, v primeru digitalne trgovine npr. s pomočjo obogatene resničnosti).
8. Možnost obročnega odplačevanja po minimalnih ali ničelnih obrestnih merah (predvsem za večje nakupe in mlajše potrošnike).





## Viri:

- Ajpes, podatkovna baza letnih poročil
- eMarketer, The Future of retail 2019 ([https://on.emarketer.com/rs/867-SLG-901/images/eMarketer Future of Retail Report Braze 2019.pdf](https://on.emarketer.com/rs/867-SLG-901/images/eMarketer_Future_of_Retail_Report_Braze_2019.pdf))
- Eurostat
- Evropska komisija, poletna napoved 2019 ([https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip108\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip108_en.pdf))
- KPMG, Retail trends 2019 (<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2019/02/global-retail-trends-2019-web.pdf>)
- Statistični urad RS
- UMAR, Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2019 ([http://www.umar.gov.si/napovedi/single/napoved/news/pomladanska-napoved-gospodarskih-gibanj-2019/?tx\\_news\\_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx\\_news\\_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=cfa376ae3a3f826668c808970ab8201](http://www.umar.gov.si/napovedi/single/napoved/news/pomladanska-napoved-gospodarskih-gibanj-2019/?tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=cfa376ae3a3f826668c808970ab8201))
- UMAR, Poročilo o razvoju 2019 ([http://www.umar.gov.si/publikacije/porocilo-o-razvoju/publikacija/news/porocilo-o-razvoju-2019/?tx\\_news\\_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx\\_news\\_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=c635c606016d9ddb8ace089b7553da70](http://www.umar.gov.si/publikacije/porocilo-o-razvoju/publikacija/news/porocilo-o-razvoju-2019/?tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=c635c606016d9ddb8ace089b7553da70))

## Priloga:

### Uporabljene okrajšave dejavnosti na podlagi klasifikacije SKD 2008:

- A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo in ribištvo
- B – Rudarstvo
- C – Predelovalne dejavnosti
- D – Oskrba z električno energijo, plinom in paro
- E – Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja
- F – Gradbeništvo
- G – Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil
- H – Promet in skladiščenje
- I – Gostinstvo
- J – Informacijske in komunikacijske dejavnosti
- K – Finančne in zavarovalniške dejavnosti
- L – Poslovanje z nepremičninami
- M – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti
- N – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti
- O – Dejavnosti javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti
- P – Izobraževanje
- Q – Zdravstvo in socialno varstvo
- R – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti
- S – Druge dejavnosti

